

Ο περί της Σύμβασης για τη Διεθνή Οδική Μεταφορά Εμπορευμάτων (Κυρωτικός) Νόμος του 1993 εκδίδεται με δημοσίευση στην Επίσημη Εφημερίδα της Κυπριακής Δημοκρατίας σύμφωνα με το Άρθρο 52 του Συντάγματος.

Αριθμός 4(ΠΙ) του 1993

**ΝΟΜΟΣ ΠΟΥ ΕΠΙΚΥΡΩΝΕΙ ΤΗ ΣΥΜΒΑΣΗ
ΑΝΑΦΟΡΙΚΑ ΜΕ ΤΟ ΣΥΜΒΟΛΑΙΟ ΓΙΑ ΤΗ ΔΙΕΘΝΗ
ΟΔΙΚΗ ΜΕΤΑΦΟΡΑ ΕΜΠΟΡΕΥΜΑΤΩΝ ΚΑΙ ΤΟΥ
ΣΧΕΤΙΚΟΥ ΠΡΩΤΟΚΟΛΛΟΥ**

Η Βουλή των Αντιπροσώπων ψηφίζει τα ακόλουθα:

1. Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί της Σύμβασης για τη Διεθνή Οδική Μεταφορά Εμπορευμάτων (Κυρωτικός) Νόμος του 1993.

Συνοπτικός
τίτλος.

2. Κατά την έννοια του παρόντος Νόμου—

Ερμηνεία.

«Σύμβαση» σημαίνει τη Σύμβαση αναφορικά με το Συμβόλαιο για τη Διεθνή Οδική Μεταφορά Εμπορευμάτων (C.M.R) που έγινε στη Γενεύη στις 19 Μαΐου 1956 και το σχετικό Πρωτόκολλο που έγινε στη Γενεύη στις 5 Ιουλίου 1978, η προσχώρηση της Δημοκρατίας στην οποία αποφασίσθηκε από το Υπουργικό Συμβούλιο με την Απόφασή του υπ' αρ. 37.894 της 21ης Αυγούστου 1992.

3.—(1) Με τον παρόντα Νόμο κυρώνεται η Σύμβαση.

Κύρωση.
Πίνακας.
Μέρος Α.
Μέρος Β.

(2) Το κείμενο της Σύμβασης εκτίθεται σε πρωτότυπο στην αγγλική στο Μέρος Α' του Πίνακα και σε μετάφραση στην ελληνική στο Μέρος Β' του Πίνακα:

Νοείται ότι σε περίπτωση αντίθεσης μεταξύ του πρωτότυπου κειμένου στο Μέρος Α' και της ελληνικής μετάφρασης στο Μέρος Β', επικρατεί το πρωτότυπο κείμενο στο Μέρος Α'.

ΠΙΝΑΚΑΣ
ΜΕΡΟΣ Α'
(Άρθρο 3(2))

CONVENTION ON THE CONTRACT FOR
THE INTERNATIONAL CARRIAGE OF GOODS BY ROAD
(C.M.R.)

PREAMBLE

The Contracting Parties,

Having recognized the desirability of standardizing the conditions governing the contract for the international carriage of goods by road, particularly with respect to the documents used for such carriage and to the carrier's liability,

Have agreed as follows:

CHAPTER I

SCOPE OF APPLICATION

Article 1

1. This Convention shall apply to every contract for the carriage of goods by road in vehicles for reward, when the place of taking over of the goods and the place designated for delivery, as specified in the contract, are situated in two different countries, of which at least one is a contracting country, irrespective of the place of residence and the nationality of the parties.

2. For the purposes of this Convention, "vehicles" means motor vehicles, articulated vehicles, trailers and semi-trailers as defined in article 4 of the Convention on Road Traffic dated 19 September 1949.

3. This Convention shall apply also where carriage coming within its scope is carried out by States or by governmental institutions or organizations.

4. This Convention shall not apply:

- (a) To carriage performed under the terms of any international postal convention;
- (b) To funeral consignments;
- (c) To furniture removal.

5. The Contracting Parties agree not to vary any of the provisions of this Convention by special agreements between two or more of them, except to make it inapplicable to their frontier traffic or to authorize the use in transport operations entirely confined to their territory of consignment notes representing a title to the goods.

Article 2

1. Where the vehicle containing the goods is carried over part of the journey by sea, rail, inland waterways or air, and, except where the provisions of article 14 are applicable, the goods are not unloaded from the vehicle, this Convention shall nevertheless apply to the whole of the carriage. Provided that to the extent that it is proved that any loss, damage or delay in delivery of the goods which occurs during the carriage by the other means of transport was not caused by an act or omission of the carrier by road, but by some event which could only have occurred in the course of and by reason of the carriage by that other means of transport, the liability of the carrier by road shall be determined not by this Convention but in the manner in which the liability of the carrier by the other means of transport would have

been determined if a contract for the carriage of the goods alone had been made by the sender with the carrier by the other means of transport in accordance with the conditions prescribed by law for the carriage of goods by that means of transport. If, however, there are no such prescribed conditions, the liability of the carrier by road shall be determined by this Convention.

2. If the carrier by road is also himself the carrier by the other means of transport, his liability shall also be determined in accordance with the provisions of paragraph 1 of this article, but as if, in his capacities as carrier by road and as carrier by the other means of transport, he were two separate persons.

CHAPTER II

PERSONS FOR WHOM THE CARRIER IS RESPONSIBLE

Article 3

For the purposes of this Convention the carrier shall be responsible for the acts and omissions of his agents and servants and of any other persons of whose services he makes use for the performance of the carriage, when such agents, servants or other persons are acting within the scope of their employment, as if such acts or omissions were his own.

CHAPTER III

CONCLUSION AND PERFORMANCE OF THE CONTRACT OF CARRIAGE

Article 4

The contract of carriage shall be confirmed by the making out of a consignment note. The absence, irregularity or loss of the consignment note shall not affect the existence or the validity of the contract of carriage which shall remain subject to the provisions of this Convention.

Article 5

1. The consignment note shall be made out in three original copies signed by the sender and by the carrier. These signatures may be printed or replaced by the stamps of the sender and the carrier if the law of the country in which the consignment note has been made out so permits. The first copy shall be handed to the sender, the second shall accompany the goods and the third shall be retained by the carrier.

2. When the goods which are to be carried have to be loaded in different vehicles, or are of different kinds or are divided into different lots, the sender or the carrier shall have the right to require a separate consignment note to be made out for each vehicle used, or for each kind or lot of goods.

Article 6

1. The consignment note shall contain the following particulars:

- (a) The date of the consignment note and the place at which it is made out;
- (b) The name and address of the sender;
- (c) The name and address of the carrier;
- (d) The place and the date of taking over of the goods and the place designated for delivery;
- (e) The name and address of the consignee;
- (f) The description in common use of the nature of the goods and the method of packing, and, in the case of dangerous goods, their generally recognized description;
- (g) The number of packages and their special marks and numbers;
- (h) The gross weight of the goods or their quantity otherwise expressed;
- (i) Charges relating to the carriage (carriage charges, supplementary charges, customs duties and other charges incurred from the making of the contract to the time of delivery);

(j) The requisite instructions for Customs and other formalities;

(k) A statement that the carriage is subject, notwithstanding any clause to the contrary, to the provisions of this Convention.

2. Where applicable, the consignment note shall also contain the following particulars:

(a) A statement that trans-shipment is not allowed;

(b) The charges which the sender undertakes to pay;

(c) The amount of "cash on delivery" charges;

(d) A declaration of the value of the goods and the amount representing special interest in delivery;

(e) The sender's instructions to the carrier regarding insurance of the goods;

(f) The agreed time-limit within which the carriage is to be carried out;

(g) A list of the documents handed to the carrier.

3. The parties may enter in the consignment note any other particulars which they may deem useful.

Article 7

1. The sender shall be responsible for all expenses, loss and damage sustained by the carrier by reason of the inaccuracy or inadequacy of:

(a) The particulars specified in article 6, paragraph 1, (b), (d), (e), (f), (g), (h) and (j);

(b) The particulars specified in article 6, paragraph 2;

(c) Any other particulars or instructions given by him to enable the consignment note to be made out or for the purpose of their being entered therein.

2. If, at the request of the sender, the car-

rier enters in the consignment note the particulars referred to in paragraph 1 of this article, he shall be deemed, unless the contrary is proved, to have done so on behalf of the sender.

3. If the consignment note does not contain the statement specified in article 6, paragraph 1 (k), the carrier shall be liable for all expenses, loss and damage sustained through such omission by the person entitled to dispose of the goods.

Article 8

1. On taking over the goods, the carrier shall check:

(a) The accuracy of the statements in the consignment note as to the number of packages and their marks and numbers, and

(b) The apparent condition of the goods and their packaging.

2. Where the carrier has no reasonable means of checking the accuracy of the statements referred to in paragraph 1 (a) of this article, he shall enter his reservations in the consignment note together with the grounds on which they are based. He shall likewise specify the grounds for any reservations which he makes with regard to the apparent condition of the goods and their packaging. Such reservations shall not bind the sender unless he has expressly agreed to be bound by them in the consignment note.

3. The sender shall be entitled to require the carrier to check the gross weight of the goods or their quantity otherwise expressed. He may also require the contents of the packages to be checked. The carrier shall be entitled to claim the cost of such checking. The result of the checks shall be entered in the consignment note.

Article 9

1. The consignment note shall be *prima facie* evidence of the making of the contract of

carriage, the conditions of the contract and the receipt of the goods by the carrier.

2. If the consignment note contains no specific reservations by the carrier, it shall be presumed, unless the contrary is proved, that the goods and their packaging appeared to be in good condition when the carrier took them over and that the number of packages, their marks and numbers corresponded with the statements in the consignment note.

Article 10

The sender shall be liable to the carrier for damage to persons, equipment or other goods, and for any expenses due to defective packing of the goods, unless the defect was apparent or known to the carrier at the time when he took over the goods and he made no reservations concerning it.

Article 11

1. For the purposes of the Customs or other formalities which have to be completed before delivery of the goods, the sender shall attach the necessary documents to the consignment note or place them at the disposal of the carrier and shall furnish him with all the information which he requires.

2. The carrier shall not be under any duty to enquire into either the accuracy or the adequacy of such documents and information. The sender shall be liable to the carrier for any damage caused by the absence, inadequacy or irregularity of such documents and information, except in the case of some wrongful act or neglect on the part of the carrier.

3. The liability of the carrier for the consequences arising from the loss or incorrect use of the documents specified in and accompanying the consignment note or deposited with the carrier shall be that of an agent, provided that the compensation payable by the

carrier shall not exceed that payable in the event of loss of the goods.

Article 12

1. The sender has the right to dispose of the goods, in particular by asking the carrier to stop the goods in transit, to change the place at which delivery is to take place or to deliver the goods to a consignee other than the consignee indicated in the consignment note.

2. This right shall cease to exist when the second copy of the consignment note is handed to the consignee or when the consignee exercises his right under article 13, paragraph 1; from that time onwards the carrier shall obey the orders of the consignee.

3. The consignee shall, however, have the right of disposal from the time when the consignment note is drawn up, if the sender makes an entry to that effect in the consignment note.

4. If in exercising his right of disposal the consignee has ordered the delivery of the goods to another person, that other person shall not be entitled to name other consignees.

5. The exercise of the right of disposal shall be subject to the following conditions:

(a) That the sender or, in the case referred to in paragraph 3 of this article, the consignee who wishes to exercise the right produces the first copy of the consignment note on which the new instructions to the carrier have been entered and indemnifies the carrier against all expenses, loss and damage involved in carrying out such instructions;

(b) That the carrying out of such instructions is possible at the time when the instructions reach the person who is to carry them out and does not either interfere with the normal working of the carrier's undertaking or prejudice the senders or consignees of other consignments;

(c) That the instructions do not result in a division of the consignment.

6. When, by reason of the provisions of paragraph 5 (b) of this article, the carrier cannot carry out the instructions which he receives, he shall immediately notify the person who gave him such instructions.

7. A carrier who has not carried out the instructions given under the conditions provided for in this article, or who has carried them out without requiring the first copy of the consignment note to be produced, shall be liable to the person entitled to make a claim for any loss or damage caused thereby.

Article 13

1. After arrival of the goods at the place designated for delivery, the consignee shall be entitled to require the carrier to deliver to him, against a receipt, the second copy of the consignment note and the goods. If the loss of the goods is established or if the goods have not arrived after the expiry of the period provided for in article 19, the consignee shall be entitled to enforce in his own name against the carrier any rights arising from the contract of carriage.

2. The consignee who avails himself of the rights granted to him under paragraph 1 of this article shall pay the charges shown to be due on the consignment note, but in the event of dispute on this matter the carrier shall not be required to deliver the goods unless security has been furnished by the consignee.

Article 14

1. If for any reason it is or becomes impossible to carry out the contract in accordance with the terms laid down in the consignment note before the goods reach the place designated for delivery, the carrier shall ask for instructions from the person entitled to dispose

of the goods in accordance with the provisions of article 12.

2. Nevertheless, if circumstances are such as to allow the carriage to be carried out under conditions differing from those laid down in the consignment note and if the carrier has been unable to obtain instructions in reasonable time from the person entitled to dispose of the goods in accordance with the provisions of article 12, he shall take such steps as seem to him to be in the best interests of the person entitled to dispose of the goods.

Article 15

1. Where circumstances prevent delivery of the goods after their arrival at the place designated for delivery, the carrier shall ask the sender for his instructions. If the consignee refuses the goods the sender shall be entitled to dispose of them without being obliged to produce the first copy of the consignment note.

2. Even if he has refused the goods, the consignee may nevertheless require delivery so long as the carrier has not received instructions to the contrary from the sender.

3. When circumstances preventing delivery of the goods arise after the consignee, in exercise of his rights under article 12, paragraph 3, has given an order for the goods to be delivered to another person, paragraphs 1 and 2 of this article shall apply as if the consignee were the sender and that other person were the consignee.

Article 16

1. The carrier shall be entitled to recover the cost of his request for instructions and any expenses entailed in carrying out such instructions, unless such expenses were caused by the wrongful act or neglect of the carrier.

2. In the cases referred to in article 14, paragraph 1, and in article 15, the carrier may immediately unload the goods for account of

the person entitled to dispose of them and thereupon the carriage shall be deemed to be at an end. The carrier shall then hold the goods on behalf of the person so entitled. He may however entrust them to a third party, and in that case he shall not be under any liability except for the exercise of reasonable care in the choice of such third party. The charges due under the consignment note and all other expenses shall remain chargeable against the goods.

3. The carrier may sell the goods, without awaiting instructions from the person entitled to dispose of them, if the goods are perishable or their condition warrants such a course, or when the storage expenses would be out of proportion to the value of the goods. He may also proceed to the sale of the goods in other cases if after the expiry of a reasonable period he has not received from the person entitled to dispose of the goods instructions to the contrary which he may reasonably be required to carry out.

4. If the goods have been sold pursuant to this article, the proceeds of sale, after deduction of the expenses chargeable against the goods, shall be placed at the disposal of the person entitled to dispose of the goods. If these charges exceed the proceeds of sale, the carrier shall be entitled to the difference.

5. The procedure in the case of sale shall be determined by the law or custom of the place where the goods are situated.

CHAPTER IV

LIABILITY OF THE CARRIER

Article 17

1. The carrier shall be liable for the total or partial loss of the goods and for damage thereto occurring between the time when he takes over the goods and the time of delivery, as well as for any delay in delivery.

2. The carrier shall however be relieved of liability if the loss, damage or delay was caused by the wrongful act or neglect of the claimant, by the instructions of the claimant given otherwise than as the result of a wrongful act or neglect on the part of the carrier, by inherent vice of the goods or through circumstances which the carrier could not avoid and the consequences of which he was unable to prevent.

3. The carrier shall not be relieved of liability by reason of the defective condition of the vehicle used by him in order to perform the carriage, or by reason of the wrongful act or neglect of the person from whom he may have hired the vehicle or of the agents or servants of the latter.

4. Subject to article 18, paragraphs 2 to 5, the carrier shall be relieved of liability when the loss or damage arises from the special risks inherent in one or more of the following circumstances:

(a) Use of open unsheeted vehicles, when their use has been expressly agreed and specified in the consignment note;

(b) The lack of, or defective condition of packing in the case of goods which, by their nature, are liable to wastage or to be damaged when not packed or when not properly packed;

(c) Handling, loading, stowage or unloading of the goods by the sender, the consignee or persons acting on behalf of the sender or the consignee;

(d) The nature of certain kinds of goods which particularly exposes them to total or partial loss or to damage, especially through breakage, rust, decay, desiccation, leakage, normal wastage, or the action of moths or vermin;

(e) Insufficiency or inadequacy of marks or numbers on the packages;

(f) The carriage of livestock.

5. Where under this article the carrier is not under any liability in respect of some of the factors causing the loss, damage or delay, he shall only be liable to the extent that those factors for which he is liable under this article have contributed to the loss, damage or delay.

Article 18

1. The burden of proving that loss, damage or delay was due to one of the causes specified in article 17, paragraph 2, shall rest upon the carrier.

2. When the carrier establishes that in the circumstances of the case, the loss or damage could be attributed to one or more of the special risks referred to in article 17, paragraph 4, it shall be presumed that it was so caused. The claimant shall however be entitled to prove that the loss or damage was not, in fact, attributable either wholly or partly to one of these risks.

3. This presumption shall not apply in the circumstances set out in article 17, paragraph 4 (a), if there has been an abnormal shortage, or a loss of any package.

4. If the carriage is performed in vehicles specially equipped to protect the goods from the effects of heat, cold, variations in temperature or the humidity of the air, the carrier shall not be entitled to claim the benefit of article 17, paragraph 4 (d), unless he proves that all steps incumbent on him in the circumstances with respect to the choice, maintenance and use of such equipment were taken and that he complied with any special instructions issued to him.

5. The carrier shall not be entitled to claim the benefit of article 17, paragraph 4 (f), unless he proves that all steps normally incumbent on him in the circumstances were taken and that he complied with any special instructions issued to him.

Article 19

Delay in delivery shall be said to occur when the goods have not been delivered within the agreed time-limit or when, failing an agreed time-limit, the actual duration of the carriage having regard to the circumstances of the case, and in particular, in the case of partial loads, the time required for making up a complete load in the normal way, exceeds the time it would be reasonable to allow a diligent carrier.

Article 20

1. The fact that goods have not been delivered within thirty days following the expiry of the agreed time-limit, or, if there is no agreed time-limit, within sixty days from the time when the carrier took over the goods, shall be conclusive evidence of the loss of the goods, and the person entitled to make a claim may thereupon treat them as lost.

2. The person so entitled may, on receipt of compensation for the missing goods, request in writing that he shall be notified immediately should the goods be recovered in the course of the year following the payment of compensation. He shall be given a written acknowledgement of such request.

3. Within the thirty days following receipt of such notification, the person entitled as aforesaid may require the goods to be delivered to him against payment of the charges shown to be due on the consignment note and also against refund of the compensation he received less any charges included therein but without prejudice to any claims to compensation for delay in delivery under article 23 and, where applicable, article 26.

4. In the absence of the request mentioned in paragraph 2 or of any instructions given within the period of thirty days specified in paragraph 3, or if the goods are not recovered until more than one year after the payment of

compensation, the carrier shall be entitled to deal with them in accordance with the law of the place where the goods are situated.

Article 21

Should the goods have been delivered to the consignee without collection of the "cash on delivery" charge which should have been collected by the carrier under the terms of the contract of carriage, the carrier shall be liable to the sender for compensation not exceeding the amount of such charge without prejudice to his right of action against the consignee.

Article 22

1. When the sender hands goods of a dangerous nature to the carrier, he shall inform the carrier of the exact nature of the danger and indicate, if necessary, the precautions to be taken. If this information has not been entered in the consignment note, the burden of proving, by some other means, that the carrier knew the exact nature of the danger constituted by the carriage of the said goods shall rest upon the sender or the consignee.

2. Goods of a dangerous nature which, in the circumstances referred to in paragraph 1 of this article, the carrier did not know were dangerous, may, at any time or place, be unloaded, destroyed or rendered harmless by the carrier without compensation; further, the sender shall be liable for all expenses, loss or damage arising out of their handing over for carriage or of their carriage.

Article 23

1. When, under the provisions of this Convention, a carrier is liable for compensation in respect of total or partial loss of goods, such compensation shall be calculated by reference to the value of the goods at the place and time at which they were accepted for carriage.

2. The value of the goods shall be fixed according to the commodity exchange price or, if there is no such price, according to the current market price or, if there is no commodity exchange price or current market price, by reference to the normal value of goods of the same kind and quality.

3. Compensation shall not, however, exceed 25 francs per kilogram of gross weight short. "Franc" means the gold franc weighing 10/31 of a gramme and being of millesimal fineness 900.

4. In addition, the carriage charges, Customs duties and other charges incurred in respect of the carriage of the goods shall be refunded in full in case of total loss and in proportion to the loss sustained in case of partial loss, but no further damages shall be payable.

5. In the case of delay, if the claimant proves that damage has resulted therefrom the carrier shall pay compensation for such damage not exceeding the carriage charges.

6. Higher compensation may only be claimed where the value of the goods or a special interest in delivery has been declared in accordance with articles 24 and 26.

Article 24

The sender may, against payment of a surcharge to be agreed upon, declare in the consignment note a value for the goods exceeding the limit laid down in article 23, paragraph 3, and in that case the amount of the declared value shall be substituted for that limit.

Article 25

1. In case of damage, the carrier shall be liable for the amount by which the goods have diminished in value, calculated by reference to the value of the goods fixed in accordance with article 23, paragraphs 1, 2 and 4.

2. The compensation may not, however, exceed:

(a) If the whole consignment has been damaged, the amount payable in the case of total loss;

(b) If part only of the consignment has been damaged, the amount payable in the case of loss of the part affected.

Article 26

1. The sender may, against payment of a surcharge to be agreed upon, fix the amount of a special interest in delivery in the case of loss or damage or of the agreed time-limit being exceeded, by entering such amount in the consignment note.

2. If a declaration of a special interest in delivery has been made, compensation for the additional loss or damage proved may be claimed, up to the total amount of the interest declared, independently of the compensation provided for in articles 23, 24 and 25.

Article 27

1. The claimant shall be entitled to claim interest on compensation payable. Such interest, calculated at five per centum per annum, shall accrue from the date on which the claim was sent in writing to the carrier or, if no such claim has been made, from the date on which legal proceedings were instituted.

2. When the amounts on which the calculation of the compensation is based are not expressed in the currency of the country in which payment is claimed, conversion shall be at the rate of exchange applicable on the day and at the place of payment of compensation.

Article 28

1. In cases where, under the law applicable, loss, damage or delay arising out of carriage under this Convention gives rise to an extra-contractual claim, the carrier may avail himself of the provisions of this Convention which

exclude his liability or which fix or limit the compensation due.

2. In cases where the extra-contractual liability for loss, damage or delay of one of the persons for whom the carrier is responsible under the terms of article 3 is in issue, such person may also avail himself of the provisions of this Convention which exclude the liability of the carrier or which fix or limit the compensation due.

Article 29

1. The carrier shall not be entitled to avail himself of the provisions of this chapter which exclude or limit his liability or which shift the burden of proof if the damage was caused by his wilful misconduct or by such default on his part as, in accordance with the law of the court or tribunal seized of the case, is considered as equivalent to wilful misconduct.

2. The same provision shall apply if the wilful misconduct or default is committed by the agents or servants of the carrier or by any other persons of whose services he makes use for the performance of the carriage, when such agents, servants or other persons are acting within the scope of their employment. Furthermore, in such a case such agents, servants or other persons shall not be entitled to avail themselves, with regard to their personal liability, of the provisions of this chapter referred to in paragraph 1.

CHAPTER V

CLAIMS AND ACTIONS

Article 30

1. If the consignee takes delivery of the goods without duly checking their condition with the carrier or without sending him reservations giving a general indication of the loss or damage, not later than the time of delivery in the case of apparent loss or damage and within seven days of delivery, Sundays and

public holidays excepted, in the case of loss or damage which is not apparent, the fact of his taking delivery shall be *prima facie* evidence that he has received the goods in the condition described in the consignment note. In the case of loss or damage which is not apparent the reservations referred to shall be made in writing.

2. When the condition of the goods has been duly checked by the consignee and the carrier, evidence contradicting the result of this checking shall only be admissible in the case of loss or damage which is not apparent and provided that the consignee has duly sent reservations in writing to the carrier within seven days, Sundays and public holidays excepted, from the date of checking.

3. No compensation shall be payable for delay in delivery unless a reservation has been sent in writing to the carrier, within twenty-one days from the time that the goods were placed at the disposal of the consignee.

4. In calculating the time-limits provided for in this article the date of delivery, or the date of checking, or the date when the goods were placed at the disposal of the consignee, as the case may be, shall not be included.

5. The carrier and the consignee shall give each other every reasonable facility for making the requisite investigations and checks.

Article 31

1. In legal proceedings arising out of carriage under this Convention, the plaintiff may bring an action in any court or tribunal of a contracting country designated by agreement between the parties and, in addition, in the courts or tribunals of a country within whose territory:

(a) The defendant is ordinarily resident, or has his principal place of business, or the branch or agency through which the contract of carriage was made, or

(b) The place where the goods were taken over by the carrier or the place designated for delivery is situated, and in no other courts or tribunals.

2. Where in respect of a claim referred to in paragraph 1 of this article an action is pending before a court or tribunal competent under that paragraph, or where in respect of such a claim a judgement has been entered by such a court or tribunal no new action shall be started between the same parties on the same grounds unless the judgement of the court or tribunal before which the first action was brought is not enforceable in the country in which the fresh proceedings are brought.

3. When a judgement entered by a court or tribunal of a contracting country in any such action as is referred to in paragraph 1 of this article has become enforceable in that country, it shall also become enforceable in each of the other contracting States, as soon as the formalities required in the country concerned have been complied with. These formalities shall not permit the merits of the case to be re-opened.

4. The provisions of paragraph 3 of this article shall apply to judgements after trial, judgements by default and settlements confirmed by an order of the court, but shall not apply to interim judgements or to awards of damages, in addition to costs against a plaintiff who wholly or partly fails in his action.

5. Security for costs shall not be required in proceedings arising out of carriage under this Convention from nationals of contracting countries resident or having their place of business in one of those countries.

Article 32

1. The period of limitation for an action arising out of carriage under this Convention

shall be one year. Nevertheless, in the case of wilful misconduct, or such default as in accordance with the law of the court or tribunal seised of the case, is considered as equivalent to wilful misconduct, the period of limitation shall be three years. The period of limitation shall begin to run:

(a) In the case of partial loss, damage or delay in delivery, from the date of delivery;

(b) In the case of total loss, from the thirtieth day after the expiry of the agreed time-limit or where there is no agreed time-limit from the sixtieth day from the date on which the goods were taken over by the carrier;

(c) In all other cases, on the expiry of a period of three months after the making of the contract of carriage.

The day on which the period of limitation begins to run shall not be included in the period.

2. A written claim shall suspend the period of limitation until such date as the carrier rejects the claim by notification in writing and returns the documents attached thereto. If a part of the claim is admitted the period of limitation shall start to run again only in respect of that part of the claim still in dispute. The burden of proof of the receipt of the claim, or of the reply and of the return of the documents, shall rest with the party relying upon these facts. The running of the period of limitation shall not be suspended by further claims having the same object.

3. Subject to the provisions of paragraph 2 above, the extension of the period of limitation shall be governed by the law of the court or tribunal seised of the case. That law shall also govern the fresh accrual of rights of action.

4. A right of action which has become barred by lapse of time may not be exercised by way of counter-claim or set-off.

Article 33

The contract of carriage may contain a clause conferring competence on an arbitra-

tion tribunal if the clause conferring competence on the tribunal provides that the tribunal shall apply this Convention.

CHAPTER VI

PROVISIONS RELATING TO CARRIAGE PERFORMED BY SUCCESSIVE CARRIERS

Article 34

If carriage governed by a single contract is performed by successive road carriers, each of them shall be responsible for the performance of the whole operation, the second carrier and each succeeding carrier becoming a party to the contract of carriage, under the terms of the consignment note, by reason of his acceptance of the goods and the consignment note.

Article 35

1. A carrier accepting the goods from a previous carrier shall give the latter a dated and signed receipt. He shall enter his name and address on the second copy of the consignment note. Where applicable, he shall enter on the second copy of the consignment note and on the receipt reservations of the kind provided for in article 8, paragraph 2.

2. The provisions of article 9 shall apply to the relations between successive carriers.

Article 36

Except in the case of a counter-claim or a set-off raised in an action concerning a claim based on the same contract of carriage, legal proceedings in respect of liability for loss, damage or delay may only be brought against the first carrier, the last carrier or the carrier who was performing that portion of the carriage during which the event causing the loss, damage or delay occurred; an action may be brought at the same time against several of these carriers.

Article 37

A carrier who has paid compensation in compliance with the provisions of this Convention, shall be entitled to recover such compensation, together with interest thereon and all costs and expenses incurred by reason of the claim, from the other carriers who have taken part in the carriage, subject to the following provisions:

(a) The carrier responsible for the loss or damage shall be solely liable for the compensation whether paid by himself or by another carrier;

(b) When the loss or damage has been caused by the action of two or more carriers, each of them shall pay an amount proportionate to his share of liability; should it be impossible to apportion the liability, each carrier shall be liable in proportion to the share of the payment for the carriage which is due to him;

(c) If it cannot be ascertained to which carriers liability is attributable for the loss or damage, the amount of the compensation shall be apportioned between all the carriers as laid down in (b) above.

Article 38

If one of the carriers is insolvent, the share of the compensation due from him and unpaid by him shall be divided among the other carriers in proportion to the share of the payment for the carriage due to them.

Article 39

1. No carrier against whom a claim is made under articles 37 and 38 shall be entitled to dispute the validity of the payment made by the carrier making the claim if the amount of the compensation was determined by judicial authority after the first mentioned carrier had been given due notice of the proceedings and afforded an opportunity of entering an appearance.

2. A carrier wishing to take proceedings to enforce his right of recovery may make his claim before the competent court or tribunal of the country in which one of the carriers concerned is ordinarily resident, or has his principal place of business or the branch or agency through which the contract of carriage was made. All the carriers concerned may be made defendants in the same action.

3. The provisions of article 31, paragraphs 3 and 4, shall apply to judgements entered in the proceedings referred to in articles 37 and 38.

4. The provisions of article 32 shall apply to claims between carriers. The period of limitation shall, however, begin to run either on the date of the final judicial decision fixing the amount of compensation payable under the provisions of this Convention, or, if there is no such judicial decision, from the actual date of payment.

Article 40

Carriers shall be free to agree among themselves on provisions other than those laid down in articles 37 and 38.

CHAPTER VII

NULLITY OF STIPULATIONS CONTRARY TO THE CONVENTION

Article 41

1. Subject to the provisions of article 40, any stipulation which would directly or indirectly derogate from the provisions of this Convention shall be null and void. The nullity of such a stipulation shall not involve the nullity of the other provisions of the contract.

2. In particular, a benefit of insurance in favour of the carrier or any other similar clause, or any clause shifting the burden of proof shall be null and void.

CHAPTER VIII
FINAL PROVISIONS

Article 42

1. This Convention is open for signature or accession by countries members of the Economic Commission for Europe and countries admitted to the Commission in a consultative capacity under paragraph 8 of the Commission's terms of reference.

2. Such countries as may participate in certain activities of the Economic Commission for Europe in accordance with paragraph 11 of the Commission's terms of reference may become Contracting Parties to this Convention by acceding thereto after its entry into force.

3. The Convention shall be open for signature until 31 August 1956 inclusive. Thereafter, it shall be open for accession.

4. This Convention shall be ratified.

5. Ratification or accession shall be effected by the deposit of an instrument with the Secretary-General of the United Nations.

Article 43

1. This Convention shall come into force on the ninetieth day after five of the countries referred to in article 42, paragraph 1, have deposited their instruments of ratification or accession.

2. For any country ratifying or acceding to it after five countries have deposited their instruments of ratification or accession, this Convention shall enter into force on the ninetieth day after the said country has deposited its instrument of ratification or accession.

Article 44

1. Any Contracting Party may denounce this Convention by so notifying the Secretary-General of the United Nations.

2. Denunciation shall take effect twelve months after the date of receipt by the Secretary-General of the notification of denunciation.

Article 45

If, after the entry into force of this Convention, the number of Contracting Parties is reduced, as a result of denunciations, to less than five, the Convention shall cease to be in force from the date on which the last of such denunciations takes effect.

Article 46

1. Any country may, at the time of depositing its instrument of ratification or accession or at any time thereafter, declare by notification addressed to the Secretary-General of the United Nations that this Convention shall extend to all or any of the territories for the international relations of which it is responsible. The Convention shall extend to the territory or territories named in the notification as from the ninetieth day after its receipt by the Secretary-General or, if on that day the Convention has not yet entered into force, at the time of its entry into force.

2. Any country which has made a declaration under the preceding paragraph extending this Convention to any territory for whose international relations it is responsible may denounce the Convention separately in respect of that territory in accordance with the provisions of article 44.

Article 47

Any dispute between two or more Contracting Parties relating to the interpretation or application of this Convention, which the parties are unable to settle by negotiation or other means may, at the request of any one of the Contracting Parties concerned, be referred for settlement to the International Court of Justice.

Article 48

1. Each Contracting Party may, at the time of signing, ratifying, or acceding to, this Convention, declare that it does not consider itself as bound by article 47 of the Convention. Other Contracting Parties shall not be bound by article 47 in respect of any Contracting Party which has entered such a reservation.

2. Any Contracting Party having entered a reservation as provided for in paragraph 1 may at any time withdraw such reservation by notifying the Secretary-General of the United Nations.

3. No other reservation to this Convention shall be permitted.

Article 49

1. After this Convention has been in force for three years, any Contracting Party may, by notification to the Secretary-General of the United Nations, request that a conference be convened for the purpose of reviewing the Convention. The Secretary-General shall notify all Contracting Parties of the request and a review conference shall be convened by the Secretary-General if, within a period of four months following the date of notification by the Secretary-General, not less than one-fourth of the Contracting Parties notify him of their concurrence with the request.

2. If a conference is convened in accordance with the preceding paragraph, the Secretary-General shall notify all the Contracting Parties and invite them to submit within a period of three months such proposals as they may wish the Conference to consider. The Secretary-General shall circulate to all Contracting Parties the provisional agenda for the confer-

ence together with the texts of such proposals at least three months before the date on which the conference is to meet.

3. The Secretary-General shall invite to any conference convened in accordance with this article all countries referred to in article 42, paragraph 1, and countries which have become Contracting Parties under article 42, paragraph 2.

Article 50

In addition to the notifications provided for in article 49, the Secretary-General of the United Nations shall notify the countries referred to in article 42, paragraph 1, and the countries which have become Contracting Parties under article 42, paragraph 2, of:

(a) Ratifications and accessions under article 42;

(b) The dates of entry into force of this Convention in accordance with article 43;

(c) Denunciations under article 44;

(d) The termination of this Convention in accordance with article 45;

(e) Notifications received in accordance with article 46;

(f) Declarations and notifications received in accordance with article 48, paragraphs 1 and 2.

Article 51

After 31 August 1956, the original of this Convention shall be deposited with the Secretary-General of the United Nations, who shall transmit certified true copies to each of the countries mentioned in article 42, paragraphs 1 and 2.

IN WITNESS WHEREOF, the undersigned, being duly authorized thereto, have signed this Convention.

DONE at Geneva, this nineteenth day of May one thousand nine hundred and fifty-six, in a single copy in the English and French languages, each text being equally authentic.

FOR ALBANIA:

FOR AUSTRIA:

FOR BELGIUM:

FOR BULGARIA:

FOR BYELORUSSIAN SSR:

FOR CZECHOSLOVAKIA:

FOR LUXEMBOURG:

FOR THE NETHERLANDS:

FOR NORWAY:

FOR POLAND:

EN FOI DE QUOI, les soussignés, à ce dûment autorisés, ont signé la présente Convention.

FAIT à Genève, le dix-neuf mai mil neuf cent cinquante-six, en un seul exemplaire, en langues anglaise et française, les deux textes faisant également foi.

POUR L'ALBANIE:

POUR L'AUTRICHE:

POUR LA BELGIQUE:

POUR LA BULGARIE:

POUR LA BIÉLORUSSIE:

POUR LA TCHÉCOSLOVAQUIE:

POUR LE LUXEMBOURG:

POUR LES PAYS-BAS:

POUR LA NORVÈGE:

POUR LA POLOGNE:

Albert BUZZI-QUATTRINI

LEROY

R. LOGELN

H. SCHEFFER

Pour le Royaume en Europe*

Jerzy KOSZYK

Sous réserve que le Gouvernement de la République Populaire de Pologne ne se considère pas lié par l'Article 47 de la Convention.**

Translation by the Secretariat of the United Nations:

*For the Realm in Europe.

**Subject to the reservation that the Government of the People's Republic of Poland does not consider itself as bound by article 47 of the Convention.

FOR PORTUGAL:

POUR LE PORTUGAL:

FOR ROMANIA:

POUR LA ROUMANIE:

FOR SPAIN:

POUR L'ESPAGNE:

FOR SWEDEN:

POUR LA SUÈDE:

G. DE SIDOW

PROTOCOL OF SIGNATURE

On proceeding to sign the Convention on the Contract for the International Carriage of Goods by Road, the undersigned, being duly authorized, have agreed on the following statement and explanation:

1. This Convention shall not apply to traffic between the United Kingdom of Great Britain and Northern Ireland and the Republic of Ireland.

2. *Ad article 1, paragraph 4*

The undersigned undertake to negotiate conventions governing contracts for furniture removals and combined transport.

PROTOCOLE DE SIGNATURE

Au moment de procéder à la signature de la Convention relative au contrat de transport international de marchandises par route, les soussignés, dûment autorisés, sont convenus des déclarations et précisions suivantes:

1. La présente Convention ne s'applique pas aux transports entre le Royaume-Uni de Grande-Bretagne et d'Irlande du Nord et la République d'Irlande.

2. *Ad article premier, paragraphe 4*

Les soussignés s'engagent à négocier des conventions sur le contrat de déménagement et le contrat de transport combiné.

FOR THE FEDERAL REPUBLIC OF GERMANY:

POUR LA RÉPUBLIQUE FÉDÉRALE D'ALLEMAGNE:

Arthur PUKALL

Rudolf STEG

FOR FINLAND:

POUR LA FINLANDE:

FOR FRANCE:

POUR LA FRANCE:

DE CUETON

FOR GREECE:

POUR LA GRÈCE:

FOR HUNGARY:

POUR LA HONGRIE:

FOR ICELAND:

POUR L'ISLANDE:

FOR IRELAND:

POUR L'IRLANDE:

FOR ITALY:

POUR L'ITALIE:

FOR LUXEMBOURG:

POUR LE LUXEMBOURG:

R. LOGELIN

FOR TURKEY:

POUR LA TURQUIE:

FOR UKRAINIAN SSR:

POUR L'UKRAINE:

FOR THE UNION OF SOVIET SOCIALIST
REPUBLICS:POUR L'UNION DES RÉPUBLIQUES
SOCIALISTES SOVIÉTIQUES:FOR THE UNITED KINGDOM OF GREAT
BRITAIN AND NORTHERN IRELAND:POUR LE ROYAUME-UNI DE GRANDE-BRETAGNE
ET D'IRLANDE DU NORD:

FOR THE UNITED STATES OF AMERICA:

POUR LES ÉTATS-UNIS D'AMÉRIQUE:

FOR YUGOSLAVIA:

POUR LA YOUGOSLAVIE:

Ljubisa VESELINOVIC

PROTOCOL TO THE CONVENTION ON THE CONTRACT
FOR THE INTERNATIONAL CARRIAGE OF GOODS BY
ROAD (CMR)

THE PARTIES TO THE PRESENT PROTOCOL,

BEING PARTIES to the Convention on the
Contract for the International Carriage of

Goods by Road (CMR) done, at Geneva on
19 May 1956, HAVE AGREED as follows:

Article 1

For the purpose of the present Protocol
"Convention" means the Convention on the
Contract for the International Carriage of
Goods by Road (CMR).

Article 2

Article 23 of the Convention is
amended as follows:

- (1) Paragraph 3 is replaced by the
following text:

"3. Compensation shall not, however,
exceed 8.33 units of account per
kilogram of gross weight short."

- (2) At the end of this article the
following paragraphs 7, 8 and 9 are
added:

"7. The unit of account mentioned in
this Convention is the Special Drawing
Right as defined by the International
Monetary Fund. The amount mentioned in
paragraph 3 of this article shall be
converted into the national currency of
the State of the Court seized of the
case on the basis of the value of that
currency on the date of the judgement
or the date agreed upon by the
Parties. The value of the national
currency, in terms of the Special
Drawing Right, of a State which is a
member of the International Monetary
Fund, shall be calculated in accordance
with the method of valuation applied by

the International Monetary Fund in effect at the date in question for its operations and transactions.

The value of the national currency, in terms of the Special Drawing Right, of a State which is not a member of the International Monetary Fund, shall be calculated in a manner determined by that State.

8. Nevertheless, a State which is not a member of the International Monetary Fund and whose law does not permit the application of the provisions of paragraph 7 of this article may, at the time of ratification of or accession to the Protocol to the CMR or at any time thereafter, declare that the limit of liability provided for in paragraph 3 of this article to be applied in its territory shall be 25 monetary units. The monetary unit referred to in this paragraph corresponds to 10/31 gram of gold of millesimal fineness nine hundred. The conversion of the amount specified in this paragraph into the national currency shall be made according to the law of the State concerned.

9. The calculation mentioned in the last sentence of paragraph 7 of this article and the conversion mentioned in paragraph 8 of this article shall be made in such a manner as to express in the national currency of the State as far as possible the same real value for the amount in paragraph 3 of this article as is expressed there in units of account. States shall communicate to the Secretary-General of the United Nations the manner of calculation pursuant to paragraph 7 of this article or the result of the conversion in paragraph 8 of this article as the case may be, when depositing an instrument referred to in article 3 of the Protocol to the CMR and whenever there is a change in either".

FINAL PROVISIONSArticle 3

1. This Protocol shall be open for signature by States which are signatories to, or have acceded to the Convention and are either members of the Economic Commission for Europe or have been admitted to that Commission in a consultative capacity under paragraph 8 of that Commission's terms of reference.

2. This Protocol shall remain open for accession by any of the States referred to in paragraph 1 of this article which are Parties to the Convention.

3. Such States as may participate in certain activities of the Economic Commission for Europe in accordance with paragraph II of that Commission's terms of reference which have acceded to the Convention may become Contracting Parties to this Protocol by acceding thereto after its entry into force.

4. This Protocol shall be open for signature at Geneva from 1 September 1976 to 31 August 1979 inclusive. Thereafter, it shall be open for accession.

5. This Protocol shall be subject to ratification after the State concerned has ratified or acceded to the Convention.

6. Ratification or accession shall be effected by the deposit of an instrument with the Secretary-General of the United Nations.

7. Any instrument of ratification or accession deposited after the entry into force of an amendment to the present Protocol with respect to all Contracting Parties or after the completion of all measures required for the entry into force of the amendment with respect to all Contracting Parties shall be deemed to apply to the Protocol as modified by the amendment.

Article 4

1. This Protocol shall enter into force on the ninetieth day after five of the States referred to in article 3, paragraphs 1 and 2 of this Protocol, have deposited their instruments of ratification or accession.
2. For any State ratifying or acceding to it after five States have deposited their instruments of ratification or accession, this Protocol shall enter into force on the ninetieth day after the said State has deposited its instrument of ratification or accession.

Article 5

1. Any Contracting Party may denounce this Protocol by notifying the Secretary-General of the United Nations.
2. Denunciation shall take effect twelve months after the date of receipt by the Secretary-General of the notification of denunciation.
3. Any Contracting Party which ceases to be Party to the Convention shall on the same date cease to be Party to this Protocol.

Article 6

If, after the entry into force of this Protocol, the number of Contracting Parties is reduced, as a result of denunciations, to less than five, this Protocol shall cease to be in force from the date on which the last of such denunciations takes effect. It shall also cease to be in force from the date on which the Convention ceases to be in force.

Article 7

1. Any State may, at the time of depositing its instrument of ratification

or accession or at any time thereafter, declare by a notification addressed to the Secretary-General of the United Nations that this Protocol shall extend to all or any of the territories for whose international relations it is responsible and in respect of which it has made a declaration in accordance with article 46 of the Convention. This Protocol shall extend to the territory or territories named in the notification as from the ninetieth day after its receipt by the Secretary-General or, if on that day the Protocol has not yet entered into force, as from the time of its entry into force.

2. Any State which has made a declaration under the preceding paragraph extending this Protocol to any territory for whose international relations it is responsible may denounce the Protocol separately in respect of that territory in accordance with the provisions of article 46 above.

Article 8

Any dispute between two or more Contracting Parties relating to the interpretation or application of this Protocol which the Parties are unable to settle by negotiation or other means may, at the request of any one of the Contracting Parties concerned be referred for settlement to the International Court of Justice.

Article 9

1. Each Contracting Party may, at the time of signing, ratifying, or acceding to this Protocol, declare by a notification addressed to the Secretary-General of the United Nations that it does not consider itself bound by article 8 of this Protocol. Other Contracting Parties shall not be

bound by article 8 of this Protocol in respect of any Contracting Party which has entered such a reservation.

2. The declaration referred to in paragraph 1 of this article may be withdrawn at any time by a notification addressed to the Secretary-General of the United Nations.

3. No other reservation to this Protocol shall be permitted.

Article 10

1. After this Protocol has been in force for three years, any Contracting Party may, by notification to the Secretary-General of the United Nations, request that a conference be convened for the purpose of reviewing this Protocol. The Secretary-General shall notify all Contracting Parties of the request and a review conference shall be convened by the Secretary-General if, within a period of four months following the date of notification by the Secretary-General not less than one-fourth of the Contracting Parties notify him of their concurrence with the request.

2. If a conference is convened in accordance with the preceding paragraph, the Secretary-General shall notify all the Contracting Parties and invite them to submit within a period of three months such proposals as they may wish the Conference to consider. The Secretary-General shall circulate to all Contracting Parties the provisional agenda for the Conference together with the texts of such proposals at least three months before the date on which the Conference is to meet.

3. The Secretary-General shall invite to any conference convened in accordance with this article all States referred to in article 3, paragraphs 1 and 2 and States which have become Contracting Parties under article 3, paragraph 3 of this Protocol.

Article 11

In addition to the notifications provided for in article 10, the Secretary-General of the United Nations shall notify the States referred to in article 3, paragraphs 1 and 2, of this Protocol and the States which have become Contracting Parties under article 3, paragraph 3, of this Protocol of:

- (a) ratifications and accessions under article 3;
- (b) the dates of entry into force of this Protocol in accordance with article 4;
- (c) communications received under article 2, paragraph (2);
- (d) denunciations under article 5;
- (e) the termination of this Protocol in accordance with article 6;
- (f) notifications received in accordance with article 7;
- (g) declarations and notifications received in accordance with article 9, paragraphs 1 and 2

Article 12

After 31 August 1979, the original of this Protocol shall be deposited with the Secretary-General of the United Nations, who shall transmit certified true copies to each of the States mentioned in article 3, paragraphs 1, 2 and 3 of this Protocol.

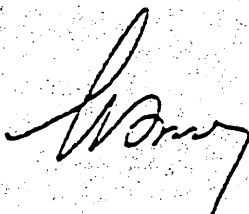
DONE at Geneva, this fifth day of July one thousand nine hundred and seventy-eight, in a single copy in the English and French languages, each text being equally authentic.

IN WITNESS WHEREOF the undersigned, being duly authorized thereto, have signed this Protocol in the name of

I hereby certify that the foregoing text is a true copy of the Protocol to the Convention on the contract for the international carriage of goods by road (CMR), done at Geneva on 5 July 1978, the original of which is deposited with the Secretary-General of the United Nations.

For the Secretary-General:

The Legal Counsel

United Nations, New York,
31 August 1978

ΜΕΡΟΣ Β'
(Άρθρο 3(2))

ΣΥΜΒΑΣΗ

ΑΝΑΦΟΡΙΚΑ ΜΕ ΤΟ ΣΥΜΒΟΛΑΙΟ ΓΙΑ ΤΗ ΔΙΕΘΝΗ ΟΔΙΚΗ ΜΕΤΑΦΟΡΑ
ΕΜΠΟΡΕΥΜΑΤΩΝ (C.M.R.)

Πρόλογος

ΤΑ ΣΥΜΒΑΛΛΟΜΕΝΑ ΜΕΡΗ,

ΑΦΟΥ ΑΝΑΓΝΩΡΙΣΑΝ το επιθυμητό της τυποποίησης των όρων που διέπουν τα συμβόλαια για τη διεθνή οδική μεταφορά εμπορευμάτων, ειδικότερα σε σχέση με τα χρησιμοποιούμενα για τέτοια μεταφορά έγγραφα και την ευθύνη του μεταφορέα ΣΥΜΦΩΝΗΣΑΝ τα ακόλουθα:-

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 1

ΠΛΑΙΣΙΟ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ

Άρθρο 1

1. Η παρούσα σύμβαση θα έχει εφαρμογή σε κάθε συμβόλαιο για την οδική μεταφορά εμπορευμάτων με οχήματα με εμοιβή όταν ο τόπος παραλαβής των εμπορευμάτων και ο οριζόμενος τόπος για παράδοση, όπως καθορίζονται στο συμβόλαιο, βρίσκονται σε δύο διαφορετικές χώρες, από τις οποίες η μια τουλάχιστο τυγχάνει να είναι Συμβαλλόμενη χώρα, άσχετα από τον τόπο διαμονής και την εθνικότητα των συμβαλλομένων.

2. Για τους σκοπούς της παρούσας Σύμβασης, "οχήματα" σημαίνει μηχανοκίνητα οχήματα, ορθρωτά οχήματα, ρυμουλκούμενα και ημι-ρυμουλκούμενα όπως καθορίζονται στο άρθρο 4 της Σύμβασης για την οδική κυκλοφορία της 19ης Σεπτεμβρίου, 1949.

3. Η παρούσα Σύμβαση έχει επίσης εφαρμογή όταν μεταφορά που επιτίπει μέρα στα πλαίσια της (της Σύμβασης) διενεργείται από κράτη ή από κρατικά ιδρύματα ή οργανισμούς.

4. Η παρούσα Σύμβαση δε θα έχει εφαρμογή.

(α) σε μεταφορά που εκτελείται σύμφωνα με τους όρους οποιασδήποτε διεθνούς ταχυδρομικής σύμβασης.

(β) σε νεκρικές αποστολές.

(γ) σε μεταφορές επίπλων.

5. Τα Συμβαλλόμενα μέρη συμφωνούν όπως μη μεταβάλλουν οποιαδήποτε από τις διατάξεις της παρούσας Σύμβασης με ειδικές

συμφωνίες μεταξύ δύο ή περισσότερων από αυτά, παρά μόνο για να την καταστήσουν ανεπάρμοστη για τη μεθοριακή τους κυκλοφορία ή για να επιτρέψουν τη χρήση δελτίων αποστολής τα οποία να αντιπροσωπεύουν τίτλο για τα εμπορεύματα για μεταφορικές εργασίες περιοριζόμενες απέναντι στην επικράτεια τους.

Άρθρο 2

1. Όταν το όχημα που περιέχει τα εμπορεύματα μεταφέρεται εν μέρει μέσω της θάλασσας, οιδηροδρομικώς, μέσω των εσωτερικών υδάτινων οδών ή αεροπορικώς και, εκτός όπου έχουν εφαρμογή οι διατάξεις του άρθρου 14, τα εμπορεύματα δεν εκφορτώνονται από το όχημα, η παρούσα Σύμβαση θα έχει περ' όλα αυτά εφαρμογή στο σύνολο της μεταφοράς. Με τον όρο ότι στο μέτρο που θα αποδειχθεί πως οποιαδήποτε απώλεια, βλάβη ή καθυστέρηση στην παράδοση των εμπορευμάτων που οφείλεται στη μεταφορά με άλλα μέσα μεταφοράς δεν προκλήθηκε από πράξη ή αμέλεια του οδικού μεταφορέα, αλλά από γεγονός που μπορούσε να συμβεί μόνο κατά τη διάρκεια και εξαιτίας της μεταφοράς με αυτό το άλλο μέσο μεταφοράς, η ευθύνη του οδικού μεταφορέα θα καθορίζεται όχι από την παρούσα Σύμβαση, αλλά όπως θα καθοριζόταν η ευθύνη του μεταφορέα με τα άλλα μέσα μεταφοράς, αν είχε συναφθεί συμβόλαιο από τον αποστολέα για τη μεταφορά των εμπορευμάτων με το μεταφορέα μόνο με το άλλο μέσο μεταφοράς σύμφωνα με τους όρους που προβλέπονται από τον περί μεταφοράς εμπορευμάτων νόμο με αυτό το μέσο μεταφοράς. Εάν όμως δεν υπάρχουν τέτοιοι όροι η ευθύνη του οδικού μεταφορέα θα καθορίζεται από την παρούσα Σύμβαση.

2. Εάν ο οδικός μεταφορέας είναι επίσης ο ίδιος ο μεταφορέας μέσο των άλλων μέσων μεταφοράς, η ευθύνη του θα καθορίζεται επίσης σύμφωνα με τις διατάξεις της παραγράφου 1 του άρθρου αυτού, αλλά σαν να ήταν αυτός δύο χωριστά πρόσωπα, με τις ιδιότητες του σαν οδικός μεταφορέας και σαν μεταφορέας με τα άλλα μέσα μεταφοράς.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΙΙ

ΠΡΟΪΩΠΑ ΓΙΑ ΤΑ ΟΠΟΙΑ ΕΥΘΥΝΕΤΑΙ Ο ΜΕΤΑΦΟΡΕΑΣ

Άρθρο 3

Για τους σκοπούς της παρούσας Σύμβασης ο μεταφορέας θα είναι υπεύθυνος για τις πράξεις και παραλείψεις των πρακτόρων και των

υπαλλήλων του και οποιωνδήποτε άλλων προσώπων που χρησιμοποιεί τις υπηρεσίες τους για την εκτέλεση της μεταφοράς, όταν αυτοί οι πράκτορες, υπάλληλοι ή άλλα πρόσωπα ενεργούν μέσα στα πλαίσια της απασχόλησής τους, μόλις οι πράξεις αυτές ή οι παραλείψεις είχαν γίνει από τον ίδιο.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΙΙΙ

ΣΥΝΑΨΗ ΚΑΙ ΕΚΤΕΛΕΣΗ ΣΥΜΒΟΛΑΙΟΥ ΜΕΤΑΦΟΡΑΣ

Άρθρο 4

Το συμβόλαιο μεταφοράς θα επιβεβαιώνεται με τη σύνταξη δελτίου αποστολής. Η έλλειψη, αντικανονική διατύπωση ή απώλεια του δελτίου αποστολής δε θα επηρεάζει την ύπαρξη ή την ισχύ του συμβολαίου μεταφοράς το οποίο θα εξακολουθήσει να υπόκειται στις διατάξεις της παρούσας Σύμβασης.

Άρθρο 5

1. Το δελτίο αποστολής θα εκδίδεται σε τρία πρωτότυπα αντίτυπα τα οποία θα υπογράφονται από τον αποστολέα και το μεταφορέα. Οι υπογραφές αυτές μπορούν να είναι έντυπες ή να έχουν αντικατασταθεί με τις σφραγίδες του αποστολέα και του μεταφορέα αν η νομοθεσία της χώρας στην οποία εκδόθηκε το δελτίο αποστολής το επιτρέπει.

Το πρώτο αντίτυπο θα παραδίδεται στον αποστολέα, το δεύτερο θα συνοδεύει τα εμπορεύματα και το τρίτο θα κρατείται από το μεταφορέα.

2. Όταν τα εμπορεύματα τα οποία πρόκειται να μεταφερθούν πρέπει να φορτωθούν σε διάφορα οχήματα ή είναι διαφορετων ειδών ή είναι χωρισμένα σε διάφορα τμήματα, ο αποστολέας ή ο μεταφορέας θα έχουν το δικαίωμα να ζητήσουν να συνταχθεί χωριστό δελτίο αποστολής για κάθε χρησιμοποιούμενο όχημα ή για κάθε είδος ή τμήμα εμπορευμάτων.

Άρθρο 6

1. Το δελτίο αποστολής θα περιέχει τα ακόλουθα στοιχεία:-

- (α) την ημερομηνία του δελτίου αποστολής και τον τόπο στον οποίο εκδόθηκε·
- (β) το όνομα και τη διεύθυνση του αποστολέα·
- (γ) το όνομα και τη διεύθυνση του μεταφορέα·
- (δ) τον τόπο και την ημερομηνία παραλαβής των εμπορευμάτων που πρόκειται να μεταφερθούν και τον οριζόμενο τόπο παράδοσής τους·

- (ε) το όνομα και τη διεύθυνση του παραλήπτη·
- (στ) την κοινώς χρησιμοποιούμενη περιγραφή της φύσης των εμπορευμάτων και τον τρόπο συσκευασίας τους, και σε περίπτωση επικίνδυνων εμπορευμάτων, τη γενικά παραδεγμένη περιγραφή τους.
- (ζ) το μικτό βόρος των εμπορευμάτων ή την ποσότητα τους διατυπωμένη άλλως πως·
- (η) τον αριθμό των δεμάτων και τα ειδικά σημεία και τους αριθμούς τους·
- (θ) χρεώσεις που αφορούν τη μεταφορά (χρεώσεις μεταφοράς, συμπληρωματικές χρεώσεις, τελωνειακοί δασμοί και άλλες επιβαρύνσεις που προκύπτουν από τη σύνταξη του συμβολαίου μέχρι το χρόνο της παράδοσης).
- (ι) τις απαιτούμενες οδηγίες για τις τελωνειακές και τις υπόλοιπες διατυπώσεις·
- (κ) δήλωση ότι όσχετα από οποιοδήποτε άλλο όρο, η μεταφορά υπόκειται στις διατάξεις της παρούσας Σύμβασης.

2. Όταν συντρέχει περίπτωση, το δελτίο αποστολής θα περιλαμβάνει επίσης τα ακόλουθα στοιχεία:

- (α) δήλωση ότι δεν επιτρέπεται μεταφόρτωση·
- (β) τις επιβαρύνσεις τις οποίες ο αποστολέας αναλαμβάνει να πληρώσει·
- (γ) το ποσό των χρεώσεων των "πληρωτέων επί τη παραδώσει"·
- (δ) δήλωση της αξίας των εμπορευμάτων και του ποσού το οποίο αντιπροσωπεύει ειδικό συμφέρο κατά την παράδοση·
- (ε) οδηγίες του αποστολέα προς το μεταφορέα που αφορούν την εσέλιση των εμπορευμάτων·
- (στ) το χρονικό όριο που συμφωνήθηκε, μέσα στο οποίο πρέπει να πραγματοποιηθεί η μεταφορά·
- (ζ) πίνακα των παραδοθέντων στο μεταφορέα εγγράφων.

3. Οι συμβαλλόμενοι μπορούν να γράψουν στο δελτίο αποστολής οποιοδήποτε άλλα στοιχεία το οποίο να κρίνουν χρήσιμο.

Άρθρο 7

1. Ο αποστολέας θα είναι υπεύθυνος για κάθε βλάβη, απώλεια και ζημιά που ήθελε υποστεί ο μεταφορέας λόγω ανακρίβειας ή ανεπάρκειας:

- (α) των στοιχείων που αναφέρονται στο άρθρο 6, παράγραφος 1(β)(δ)(ε)(στ)(η) και (ι).

(β) των στοιχείων που αναφέρονται στο άρθρο 6, παράγραφος 2·
 (γ) οποιωνδήποτε άλλων στοιχείων ή οδηγιών που δίδονται από αυτόν για να γίνει δυνατή η σύνταξη του δελτίου αποστολής ή με σκοπό να καταχωρηθούν σ' αυτό.

2. Αν μετά από αίτηση του αποστολέα, ο μεταφορέας καταχωρήσει στο δελτίο αποστολής τα στοιχεία που αναφέρονται στην παράγραφο 1 του άρθρου αυτού, θα θεωρείται, εκτός αν αποδειχθεί το αντίθετο, ότι αυτός ανέλαψε έτσι γ.α. φλογρισμό του αποστολέα.

3. Αν το δελτίο αποστολής δεν περιέχει τη δήλωση που αναφέρεται στο άρθρο 6, παράγραφος 1(κ) ο μεταφορέας θα ευθύνεται για κάθε δαπάνη, απώλεια, ή ζημιή που ήθελε υποστεί εξαιτίας της παράλειψης αυτής το πρόσωπο που δικαιούται να διεθέσει τα εμπορεύματα.

Άρθρο 8

1. Κατά την παραλαβή των εμπορευμάτων που πρόκειται να μεταφερθούν ο μεταφορέας θα ελέγχει:-

(α) την ακρίβεια των στοιχείων του δελτίου αποστολής όσον αφορά τον αριθμό των δεμάτων και τα σημεία και τους αριθμούς τους, και

(β) την εφευρή κατάσταση των εμπορευμάτων και της συσκευασίας τους.

2. Όταν ο μεταφορέας δε διαθέτει εύλογα μέσα ελέγχου της ακρίβειας των στοιχείων που αναφέρονται στην παράγραφο 1(α) του άρθρου αυτού, θα καταχωρεί τις επιφυλάξεις του στο δελτίο αποστολής μαζί με τους λόγους στους οποίους βασίζονται αυτές. Κατά τον ίδιο τρόπο θα καθορίζει τους λόγους για οποιεσδήποτε επιφυλάξεις τις οποίες διατυπώνει σε σχέση με την εφευρή κατάσταση των εμπορευμάτων και τη συσκευασία τους. Οι επιφυλάξεις αυτές δε θα δεσμεύουν τον αποστολέα παρά μόνο εφόσον συζητήσει ρητά να δεσμευθεί με αυτές στο δελτίο αποστολής.

3. Ο αποστολέας θα δικαιούται να ζητήσει από το μεταφορέα να ελέγξει το μικτό βάρος των εμπορευμάτων ή την με άλλο τρόπο διατυπωμένη ποσότητα τους. Μπορεί επίσης να ζητήσει να ελεγχθεί το περιεχόμενο των δεμάτων. Ο μεταφορέας θα δικαιούται να ζητήσει την καταβολή της δαπάνης που ελέγχου αυτού. Το αποτέλεσμα των ελέγχων θα καταχωρείται στο δελτίο αποστολής.

Άρθρο 9

1. Το δελτίο αποστολής θα αποτελεί εκ πρώτης όψης απόδειξη για τη σύναξη του συμβολαίου μεταφορές, τους όρους του συμβολαίου και την παραλαβή των εμπορευμάτων από το μεταφορέα.

2. Αν το δελτίο αποστολής δεν περιλαμβάνει συγκεκριμένες επισημάνσεις του μεταφορέα, θα τεκμαίρεται, εκτός αν αποδεικνύεται το αντίθετο, ότι τα εμπόρευματα και η συσκευασία τους φαίνονταν να είναι σε καλή κατάσταση όταν ο μεταφορέας τα παρέλαβε και ότι ο αριθμός των δευμάτων, τα σφραγίσματα και οι αριθμοί τους αντιστοιχούσαν με τα στοιχεία του δελτίου παραλαβής.

Άρθρο 10

Ο αποστολέας θα ευθύνεται έναντι του μεταφορέα για βλάβες σε πρόσωπα, εξοπλισμό ή άλλα εμπόρευματα και σε οποιαδήποτε έξοδα εφειλόμενα σε ελεγκτική συσκευασία των εμπορευμάτων, εκτός αν το ελάττωμα ήταν εμφανές ή γνωστό στο μεταφορέα κατά το χρόνο παραλαβής των εμπορευμάτων για μεταφορά και αυτός δε διατύπωσε επισημάνσεις γι' αυτό.

Άρθρο 11

1. Για τους σκοπούς των τελωνειακών και των άλλων διατυπώσεων οι οποίες πρέπει να συμπληρωθούν πριν από την παράδοση των εμπορευμάτων, ο αποστολέας θα επισημαίνει τα απαραίτητα έγγραφα στο δελτίο αποστολής ή θα τα θέτει στη διάθεση του μεταφορέα και θα του παρέχει κάθε πληροφορία την οποία έχει ανάγκη.

2. Ο μεταφορέας δε θα έχει υποχρέωση να ερευνά είτε την ακρίβεια είτε την επάρκεια των εγγράφων αυτών και των πληροφοριών. Ο αποστολέας θα ευθύνεται έναντι του μεταφορέα για οποιαδήποτε ζημία προκαλούμενη λόγω έλλειψης, ανακρίβειας ή ατελείας των εγγράφων αυτών και των πληροφοριών, εκτός από την περίπτωση άδικης πράξης ή αμέλειας από την πλευρά του μεταφορέα.

3. Η ευθύνη του μεταφορέα για τις συνέπειες λόγω απώλειας ή εσφαλμένης χρήσης των εγγράφων που αναφέρονται και συνοδεύουν το δελτίο αποστολής ή κατατέθηκαν στα χέρια του μεταφορέα θα είναι όπως η ευθύνη του πράκτορα, με τον όρο ότι η απεξημίωση η καταβλητέα από το μεταφορέα δε θα υπερβαίνει εκείνη που θα ήταν καταβλητέα σε περίπτωση απώλειας των εμπορευμάτων.

Άρθρο 12

1. Ο αποστολέας έχει το δικαίωμα να διαδέσει τα εμπόρευματα, ειδικότερα ζητώντας από το μεταφορέα να σταματήσει τα εμπόρευματα υπό διαμετακόμιση, να αλλάξει τον τόπο στον οποίο πρόκειται να γίνει η παράδοση ή να παραδώσει τα εμπόρευματα σε παραλήπτη άλλο από τον παραλήπτη που αναφέρεται στο δελτίο αποστολής.

2. Το δικαίωμα αυτό θα παύει να υπέρχει όταν το δεύτερο αντίγραφο του δελτίου αποστολής παραδοθεί στον παραλήπτη ή όταν ο παραλήπτης εκκινήσει το δικαίωμα του δυνάμει του άρθρου 13 παράγραφος 1' από το χρόνο αυτό και μετέπειτα ο μεταφορέας θα υπακούει στις εντολές του παραλήπτη.

3. Ο παραλήπτης θα έχει όμως το δικαίωμα διάθεσης από το χρόνο κατά τον οποίο συντάσσεται το δελτίο αποστολής αν ο αποστολέας προβεί σε σχετική έγγραφη στο δελτίο αποστολής.

4. Αν κατά την άσκηση του δικαιώματος του για διάθεση ο παραλήπτης διαθέσει την παράδοση των εμπορευμάτων σε άλλο πρόσωπο, το άλλο αυτό πρόσωπο δε θα έχει δικαίωμα να ονομάζει άλλους παραλήπτες.

5. Η άσκηση του δικαιώματος διάθεσης θα ερίσκεται κάτω από την επιύλαση των πιο κάτω όρων:-

(α) ότι ο αποστολέας ή, στην αναερόμενη στην παράγραφο 3 του άρθρου αυτού περίπτωση, ο παραλήπτης ο οποίος επιθυμεί να εκκινήσει το δικαίωμα παρουσιάζει το πρώτο αντίγραφο του δελτίου αποστολής στο οποίο καταχωρήθηκαν οι νέες οδηγίες προς το μεταφορέα και εισηγιώνεται το μεταφορέα για όλα τα έξοδα, απώλεια ή ζημιά που πρόκυψε από την εκτέλεση των οδηγιών αυτών.

(β) ότι η εκτέλεση των οδηγιών αυτών είναι δυνατή κατά το χρόνο κατά τον οποίο οι οδηγίες στένουν στο πρόσωπο που πρόκειται να τις εκτελέσει και ούτε επηρεάζουν την κανονική διεξαγωγή των εργασιών του μεταφορέα ούτε ελάττουν τους αποστολείς ή παραλήπτες άλλων αποστολών.

(γ) ότι οι οδηγίες δεν έχουν σα συνέπεια το διαχωρισμό του φορτίου.

6. Όταν, εξ αιτίας των διατάξεων της παραγράφου 5(β) του παρόντος άρθρου, ο μεταφορέας δε δύναται να εκτελέσει τις οδηγίες τις οποίες λαμβάνει, θα ειδοποιεί άμέσως το πρόσωπο το οποίο έδωσε προς αυτόν τις οδηγίες αυτές.

7. Μεταφορέας ο οποίος δεν εκτέλεσε τις δοθείσες οδηγίες με τους όρους που προβλέπονται στο άρθρο αυτό, ή ο οποίος τις εκτέλεσε χωρίς να ζητήσει να του παρουσιασθεί το πρώτο αντίγραφο του δελτίου αποστολής, θα ευθύνεται έναντι του προσώπου που δικαιούται να προβάλει απαίτηση για σποινενδήποτε απώλεια ή ζημιά που προκλήθηκε εξ αιτίας του λόγου αυτού.

Άρθρο 13

1. Μετά την άφιξη των εμπορευμάτων στον καθορισθέντα τόπο παράδοσης, ο παραλήπτης θα δικαιούται να ζητήσει από το μεταφορέα να παραδώσει σ' αυτόν έναντι απόδειξης, το δεύτερο αντίγραφο του ελεγκτικού αποστολής και τα εμπορεύματα. Αν η απώλεια των εμπορευμάτων έχει διαπιστωθεί, ή αν τα εμπορεύματα δε εδόσουν μετά τη λήξη του προβλεπόμενου από το άρθρο 19 χρονικού διαστήματος, ο παραλήπτης θα δικαιούται να επιβάλλει στο όνομα του κατά του μεταφορέα οποιαδήποτε δικαιώματα προκύπτουν από το συμβόλαιο μεταφοράς.

2. Ο παραλήπτης ο οποίος κάνει χρήση των δικαιωμάτων που παρέχονται σ' αυτό από την παράγραφο 1 του παρόντος άρθρου θα καταβάλλει τις δαπάνες οι οποίες γίνονται σαν ορειλόμενες στο δελτίο αποστολής, σε περίπτωση όμως διαφωνίας στο θέμα αυτό ο μεταφορέας δε θα είναι υποχρεωμένος να παραδώσει τα εμπορεύματα εκτός αν παρουσιαστεί εσφάλεια από τον παραλήπτη.

Άρθρο 14

1. Αν για οποιοδήποτε λόγο είναι ή γίνεται αδύνατο να εκτελεσθεί το συμβόλαιο σύμφωνα με τους όρους που αναφέρονται στο δελτίο αποστολής πριν από την άφιξη των εμπορευμάτων στον καθορισθέντα για παράδοση τόπο, ο μεταφορέας θα ζητά οδηγίες από το πρόσωπο που δικαιούται να διαθέσει τα εμπορεύματα σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 12.

2. Παρ' όλα αυτά, αν οι συνθήκες είναι τέτοιες ώστε να επιτρέπουν την εκτέλεση της μεταφοράς με όρους διαφορετικούς από εκείνους που αναφέρονται στο δελτίο αποστολής και αν ο μεταφορέας δεν έγινε δυνατό να πάρει οδηγίες μέσα σε εύλογο χρόνο από το πρόσωπο που δικαιούται να διαθέσει τα εμπορεύματα σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 12, θα παίρνει (ο μεταφορέας) τα μέτρα εκείνα που κατά την κρίση του εξυπηρετούν τα συμφέροντα του προσώπου το οποίο δικαιούται να διαθέσει τα εμπορεύματα.

Άρθρο 15

1. Όταν οι συνθήκες επιτρέψουν παράδοση των εμπορευμάτων μετά την άφιξη τους στον καθορισμένο τόπο παράδοσης τους, ο μεταφορέας θα ζητήσει από τον αποστολέα οδηγίες. Αν ο παραλήπτης αρνείται να παραλάβει τα εμπορεύματα, ο αποστολέας θα δικαιούται να τα διαθέσει χωρίς να είναι υποχρεωμένος να παρουσιάσει το πρώτο αντίγραφο του δελτίου αποστολής.

2. Ακόμα και αν έχει αρνηθεί παραλαβή των εμπορευμάτων, ο παραλήπτης δύναται περ' όλη αυτή να ζητήσει την παράδοση εφ' όσον ο μεταφορέας δεν έχει παραιτήσει οδηγίες για το αντίθετο από τον αποστολέα.

3. Όταν ανακύπτουν συνθήκες οι οποίες εμποδίζουν την παράδοση των εμπορευμάτων, εφόσον ήδη ο παραλήπτης ασκώντας τα δικαιώματα του σύμφωνα με το άρθρο 12 παράγραφος 3, έδωσεν εντολή να παραδθούν τα εμπορεύματα σε τρίτο πρόσωπο, οι παράγραφοι 1 και 2 του άρθρου αυτού θα έχουν εφαρμογή σαν ο παραλήπτης να ήταν ο αποστολέας και το άλλο πρόσωπο να ήταν ο παραλήπτης.

Άρθρο 16

1. Ο μεταφορέας θα δικαιούται να εισπράξει τη δαπάνη που πρόκυψε από την αίτηση του για παροχή οδηγιών και οποιαδήποτε έξοδα στα οποία ήθελε υποβληθεί για την εκτέλεση των οδηγιών αυτών, εκτός αν οι δαπάνες αυτές προκλήθηκαν από άδικη πράξη ή αμέλεια του μεταφορέα.

2. Στις περιπτώσεις που αναφέρονται στο άρθρο 14 παράγραφος 1, και στο άρθρο 15, ο φορτωτής (μεταφορέας) δύναται να εκφορτώσει εμέως τα εμπορεύματα για λογαριασμό του προσώπου που έχει δικαίωμα να τα διαθέσει, και με αυτό η μεταφορά θα θεωρείται ότι έχει πραγματοποιηθεί. Ο μεταφορέας θα κρατεί τότε τα εμπορεύματα για λογαριασμό του προσώπου που έχει τέτοιο δικαίωμα. Δύναται όμως να τα εμπιστευθεί σε τρίτο πρόσωπο, σε τέτοια δε περίπτωση δε θα ευθύνεται με οποιοδήποτε τρόπο παρά μόνο για την άσκηση εύλογης φροντίδας για την εκλογή του τρίτου προσώπου. Οι εσειλόμενες σύμφωνα με το δελτίο αποστολής δαπάνες και κάθε άλλη δαπάνη θα παραμένουν σε έδρος των εμπορευμάτων.

3. Ο μεταφορέας δύναται να πωλήσει τα εμπορεύματα, χωρίς να αναμένει οδηγίες από το δικαιούμενο να τα διαθέσει πρόσωπο, αν τα εμπορεύματα είναι ευπαθή ή η κατάσταση τους προδικάζει τέτοιο ενδεχόμενο ή αν τα έξοδα αποθήκευσης θα ήταν δυσανάλογα προς την αξία των εμπορευμάτων. Δύναται επίσης να προβεί στην πώληση των εμπορευμάτων σε άλλες περιπτώσεις αν μετά την πάροδο εύλογου χρονικού διαστήματος δεν έχει πάρει από το πρόσωπο που έχει δικαίωμα να διαθέσει τα εμπορεύματα οδηγίες για το αντίθετο, τις οποίες δύναται εύλογα να του ζητηθεί να τις εκτελέσει.

4. Αν τα εμπορεύματα πωλήθηκαν σε εφαρμογή αυτού του άρθρου, το προϊόν της πώλησης μετά την αφαίρεση των δαπανών που βαρύνουν τα εμπορεύματα, θα τίθεται στη διάθεση του προσώπου που δικαιούται να

διαθέσει τα εμπορεύματα. Αν οι δεσφνες αυτές υπερβαίνουν το ποσόν της πώλησης, ο μεταφορέας θα δικαιούται να πάρει τη διαφορά.

5. Η διαδικασία σε περίπτωση πώλησης θα καθορίζεται από την νομοθεσία ή το έθιμο του τόπου στον οποίο βρίσκονται τα εμπορεύματα.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ IV

ΕΥΘΥΝΗ ΤΟΥ ΜΕΤΑΦΟΡΕΑ

Άρθρο 17

1. Ο μεταφορέας θα ευθύνεται για την ολική ή μερική απώλεια των εμπορευμάτων και για τη βλάβη τους που συνέβηκε μεταξύ του χρόνου που παραλαμβάνει τα εμπορεύματα και του χρόνου της παράδοσης, καθώς επίσης και για οποιαδήποτε καθυστέρηση παράδοσης.

2. Ο μεταφορέας όμως θα απαλλάσσεται από την ευθύνη αν η απώλεια, βλάβη ή καθυστέρηση προκλήθηκε από άδικη ενέργεια ή αμέλεια του προσβάλλοντος την απαίτηση, από τις εθεσίμες οδηγίες του προσβάλλοντος την απαίτηση και όχι σαν συνέπεια άδικης πράξης ή αμέλειας από την πλευρά του μεταφορέα, από κεκρυμμένο ελάττωμα των εμπορευμάτων ή λόγω συνθηκών τις οποίες ο μεταφορέας δε μπορούσε να ελεήσει και τις συνέπειες των οποίων δε μπορούσε να προβλέψει.

3. Ο μεταφορέας δε θα απαλλάσσεται από την ευθύνη λόγω ελαττωματικής κατάστασης του οχήματος που χρησιμοποιεί για εκτέλεση της μεταφοράς, λόγω άδικης πράξης ή αμέλειας του προσώπου από το οποίο τυχόν ενοικίωσε το όχημα ή των πρακτόρων ή των υπαλλήλων του τελευταίου.

4. Με την επιφύλαξη του άρθρου 18, παράγραφοι 2 μέχρι 5, ο μεταφορέας θα απαλλάσσεται από την ευθύνη όταν η απώλεια ή η ζημιά προέρχεται από τους ειδικούς κινδύνους οι οποίοι περιέχονται σε μια ή περισσότερες από τις πιο κάτω περιπτώσεις:-

(α) Χρησιμοποίηση ανοικτών εκδυσπτων οχημάτων, όταν η χρήση τους συμφωνήθηκε ρητά και αναφέρθηκε στο βελτίο αποστολής.

(β) έλλειψη ή ελαττωματική κατάσταση της συσκευασίας στην περίπτωση εμπορευμάτων που από τη φύση τους υπόκεινται σε φθορά ή βλάβη όταν δεν είναι συσκευασμένα ή κατάλληλα συσκευασμένα.

(γ) χειρισμός, φόρτωση, στοίβαγμα ή εκφόρτωση των εμπορευμάτων από τον αποστολέα, τον παραλήπτη ή πρόσωπα που ενεργούν για λογαριασμό του αποστολέα ή του παραλήπτη.

- (δ) η φύση ορισμένων ειδών εμπορευμάτων ειδικά, η οποία τα εκθέτει σε ολική ή μερική απώλεια ή βλάβη, κυρίως λόγω θραύσης, σκουριάς, αποσύνθεσης, αποξήρανσης, διαρροής, συνήθους ελάττωσης του όγκου ή της επενέργειας κόρων ή εντόμων.
- (ε) ανεπάρκεια ή ακαταλληλότητα σημείων και αριθμών πάνω στα ξέματα.
- (στ) μεταφορά ζωντανών ζώων.

5. Όταν σύμφωνα με το άρθρο αυτό ο μεταφορέας δεν ευθύνεται σε σχέση με μερικούς από τους συντελεστές οι οποίοι προκαλούν την απώλεια, βλάβη ή καθυστέρηση, θα ευθύνεται μόνο κατά την έκταση κατά την οποία οι συντελεστές για τους οποίους ευθύνεται σύμφωνα με το άρθρο αυτό, συνέβαλαν στην απώλεια, βλάβη ή καθυστέρηση.

Άρθρο 18

1. Το ξέρος της απόδειξης ότι η απώλεια, η βλάβη ή η καθυστέρηση οφείλεται σε ένα από τα αίτια που αναφέρονται στο άρθρο 17, παράγραφος 2, φέρει ο μεταφορέας.

2. Όταν ο μεταφορέας αποδείξει ότι κάτω από τις συνθήκες της περίπτωσης η απώλεια ή βλάβη θα ήταν δυνατό να αποδοθεί σε ένα ή περισσότερους από τους ειδικούς κινδύνους που αναφέρονται στο άρθρο 17, παράγραφος 4, θα συμπεριίνεται ότι έτσι προκλήθηκε. Αυτός που προσβάλλει απαιτήση έως θα δικαιούται να αποδείξει ότι η απώλεια ή βλάβη δεν οφείλεται, πράγματι, ούτε ολικά ούτε μερικά σε ένα από τους κινδύνους αυτούς.

3. Το τεκμήριο αυτό δε θα έχει εφαρμογή στις περιπτώσεις που ορίζονται στο άρθρο 17, παράγραφος 4 (α), αν διαπιστωθεί εσυνήθως έλλειψη ή απώλεια οποιουδήποτε δέματος.

4. Αν η μεταφορά εκτελείται με ειδικά εξοπλισμένα οχήματα για την προστασία των εμπορευμάτων από τις επιδράσεις της θερμότητας, υψους, διακυμάνσεων της θερμοκρασίας ή της υγρασίας της ατμόσφαιρας, ο μεταφορέας δε θα δικαιούται να απαιτήσει να του παραχωρηθούν τα πλεονεκτήματα του άρθρου 17, παράγραφος 4(β) εκτός αν αποδείξει ότι όλα τα μέτρα που τον θερούν, στην περίπτωση αυτή σε σχέση με την εκλογή, συντήρηση και χρήση του εξοπλισμού αυτού ληφθήκαν και ότι αυτές συμμορφώθηκε με οποιεσδήποτε ειδικές οδηγίες που δόθηκαν σ' αυτό.

5. Ο μεταφορέας δε θα δικαιούται να απαιτήσει να του παραχωρηθούν τα πλεονεκτήματα του άρθρου 17, παράγραφος 4 (στ) εκτός αν αποδείξει ότι όλα τα μέτρα τα οποία κανονικά τον βεβαιώνουν στην περίπτωση αυτή λήφθηκαν και ότι αυτός συμμορφώθηκε με οποιαδήποτε ειδικές οδηγίες δόθηκαν σ' αυτό.

Άρθρο 19

Καθυστερήση παράδοσης θα θεωρείται ότι υπήρξε όταν τα εμπορεύματα δεν παραδόθηκαν μέσα στο χρονικό όριο που συμφωνήθηκε ή όταν, ενώ δεν υπάρχει συμφωνημένο χρονικό όριο, η πραγματική διάρκεια της μεταφοράς, αφού ληφθούν υπόψη οι συνθήκες της περίπτωσης και ειδικά στην περίπτωση τετηρητικών φορτίων ο απαιτούμενος χρόνος για τη συμπλήρωση πλήρους φορτίου κατά κανονικό τρόπο υπερβαίνει το χρόνο ο οποίος εύλογα ήθελε απαιτηθεί για επίπλεη μεταφορά.

Άρθρο 20

1. Το γεγονός ότι εμπορεύματα δε παραδόθηκαν μέσα σε τριάντα μέρες από τη λήξη του χρονικού ορίου που συμφωνήθηκε ή αν δεν υπάρχει συμφωνημένο χρονικό όριο μέσα σε εξήντα μέρες από το χρόνο που ο μεταφορέας παράλαβε τα εμπορεύματα, θα αποτελέσει ανάκληση απόδειξη απώλειας των εμπορευμάτων, το δε δικαιούμενο να προσβάλει απαίτηση πρόσωπο μπορεί να τα θεωρεί σαν απωλεσθέντα.
2. Το πρόσωπο που έχει τέτοιο δικαίωμα μπορεί κατά την είσπραξη αποζημίωσης για τα εμπορεύματα που ελλείπουν, να ζητήσει γραπτώς όπως ειδοποιηθεί αμέσως αν τα εμπορεύματα ανευρεθούν μέσα στον επέμεινο χρόνο από την πληρωμή της αποζημίωσης. Θα του χορηγηθεί γραπτή βεβαίωση για την αίτηση αυτή.
3. Μέσα στις επόμενες τριάντα μέρες από την ειδοποίηση αυτή το δικαιούμενο όπως πιο πάνω πρόσωπο μπορεί να ζητήσει να παραδεθούν σ' αυτό τα εμπορεύματα έναντι πληρωμής των επιβαρύνσεων που φαίνονται ότι οφείλονται στο βελτίο αποστολής καθώς επίσης και έναντι επιστροφής της αποζημίωσης που είσπραξε μείον οποιαδήποτε δαπάνες που περιλαμβάνονται σ' αυτή χωρίς όμως να ελπίζονται οποιαδήποτε απαιτήσεις για αποζημίωση για καθυστέρηση παράδοσης σύμφωνα με το άρθρο 23 και, όταν συντρέχει περίπτωση, το άρθρο 26.
4. Σε περίπτωση απουσίας της αναφερόμενης στην παράγραφο 2 αίτησης ή οποιαδήποτε οδηγίων που παροσχέθηκαν μέσα στην

περίοδο των τριάντα ημερών όπως εξειδικεύεται στην παράγραφο 3 ή αν τα εμπορεύματα δεν επανακτήθηκαν μέχρι το τέλος του έτους από την πληρωμή της αποζημίωσης, ο μεταφορέας θα δικαιούται να τα μεταχειρισθεί σύμφωνα με τη νομοθεσία του τόπου όπου βρίσκονται τα εμπορεύματα.

Άρθρο 21

Αν τα εμπορεύματα παραδόθηκαν στον παραλήπτη χωρίς την είσπραξη της χρέωσης "τοις μετρητοίς άμα τη παραδόσει" η οποία θα έπρεπε να εισπραχθεί από το μεταφορέα σύμφωνα με τους όρους του συμβολαίου μεταφοράς, ο μεταφορέας θα είναι υπεύθυνος έναντι του αποστολέα για αποζημίωση η οποία δε θα υπερβαίνει το ποσό της χρέωσης αυτής, "ανευ βλάβης" του δικαιώματος του να στραφεί κατά του παραλήπτη.

Άρθρο 22

1. Όταν ο αποστολέας παραδίδει εμπορεύματα επικίνδυνα κατά τη φύση τους στο μεταφορέα, οφείλει να πληροσφύσει το μεταφορέα για την ακριβή φύση του κινδύνου και να υποδείξει, αν είναι ανάγκη, τις προφυλάξεις οι οποίες πρέπει να ληφθούν. Αν η πληροσφύση αυτή δεν έχει καταχωρηθεί στο δελτίο αποστολής, το βάρος της απόδειξης με άλλα μέσα, ότι ο μεταφορέας γνώριζε την ακριβή φύση του κινδύνου που προέρχεται από τη μεταφορά των εμπορευμάτων αυτών θα ερεί ο αποστολέας ή ο παραλήπτης.

2. Εμπορεύματα επικίνδυνα κατά τη φύση τους τα οποία, κάτω από τις συνθήκες που αναφέρονται στην παράγραφο 1 του παρόντος άρθρου, ο μεταφορέας δε γνώριζε ότι είναι επικίνδυνα, υπορούν οποτεδήποτε και σπουδαιότε, να εκεορτωθούν, καταστραφούν ή γίνουν ακίνδυνα από το μεταφορέα χωρίς αποζημίωση· περαιτέρω ο αποστολέας θα ευθύνεται για κάθε δαπάνη, απώλεια, ή ζημιά η οποία προκύπτει από την παράδοση για μεταφορά ή από τη μεταφορά τους.

Άρθρο 23

1. Όταν, σύμφωνα με τις διατάξεις της παρούσας Σύμβασης, μεταφορέας ευθύνεται για αποζημίωση σε σχέση με μερική ή ολική απώλεια των εμπορευμάτων, η αποζημίωση αυτή θα υπολογίζεται με αναφορά προς την αξία των εμπορευμάτων στον τόπο και κατά το χρόνο που αυτά έγιναν δεκτά για μεταφορά.

2. Η αξία των εμπορευμάτων θα ορίζεται σύμφωνα με την τιμή του χρηματιστηρίου εμπορευμάτων ή αν δεν υπάρχει τέτοια τιμή,

σύμφωνα με την τρέχουσα τιμή της αγοράς ή αν δεν υπάρχει τιμή του χρηματιστηρίου εμπορευμάτων ή τρέχουσα τιμή της αγοράς, με αναφορά προς τη συνήθη τιμή εμπορευμάτων του είδους αυτού και της ίδιας ποιότητας.

3. Η αποζημίωση όμως δε θα υπερβαίνει τα 25 φράγκα κατά χιλιόγραμμο μικτού βάρους. "φράγκο" σημαίνει το χρυσό φράγκο βάρους 10/31 του γραμμαρίου και καθαρότητας 900 τοις χιλίοις.

4. Επιπρόσθετα, οι δαπάνες μεταφοράς, οι τελωνειακοί δασμοί και άλλες επιβαρύνσεις που προκύπτουν σε σχέση με τη μεταφορά των εμπορευμάτων θα επιστρέφονται εξ ολοκλήρου σε περίπτωση ολικής απώλειας και σε αναλογία της υφιστάμενης απώλειας σε περίπτωση μερικής απώλειας, αλλά καμιά περαιτέρω αποζημίωση θα είναι πληρωτέα.

5. Σε περίπτωση καθυστέρησης, αν ο προβάλλον αιτήτηση αποδείξει ότι επήλθε ζημιά από αυτή, ο μεταφορέας θα καταβάλει αποζημίωση για τη ζημιά αυτή η οποία δε θα υπερβαίνει τη δαπάνη μεταφοράς.

6. Μεγαλύτερη αποζημίωση δύναται να ζητηθεί μόνο όταν η αξία των εμπορευμάτων ή ειδικό ενδιαφέρον για την παράδοση δηλώθηκε σύμφωνα με τα άρθρα 24 & 26.

Άρθρο 24

Ο αποστολέας δύναται έναντι καταβολής συμπληρωματικού ποσού το οποίο θα συμφωνηθεί, να δηλώσει στο δελτίο αποστολής αξία για τα εμπορεύματα η οποία να υπερβαίνει το όριο που ορίζεται στο άρθρο 23, παράγραφος 3, σε τέτοια δε περίπτωση το ποσό της αξίας που δηλώθηκε θα αντικαταστήσει το όριο αυτό.

Άρθρο 25

1. Σε περίπτωση ζημιάς ο μεταφορέας θα ευθύνεται για το ποσό κατά το οποίο μειώθηκε η αξία των εμπορευμάτων, το οποίο υπολογίζεται σε σχέση με την αξία των εμπορευμάτων που ορίζεται σύμφωνα με το άρθρο 23, παράγραφοι 1, 2 και 4.

2. Η αποζημίωση δε δύναται όμως να υπερβαίνει:

(α) αν υφέσται ζημιά ολόκληρο το φορτίο, το πληρωτέο ποσό σε περίπτωση ολικής ζημιάς·

(β) αν μέρος μόνο του φορτίου υφέσται ζημιά, το πληρωτέο ποσό σε περίπτωση απώλειας του μέρους αυτού.

Άρθρο 26

1. Ο αποστολέας δύναται έναντι καταβολής συμπληρωματικού ποσού που θα συμφωνηθεί, να καθορίσει το ποσό ειδικού ενδιεφέροντος για την πραγματοποίηση παράδοσης σε περίπτωση απώλειας ή ζημιάς ή υπέρβασης του χρονικού ορίου που συμφωνήθηκε, με την εγγραφή του ποσού αυτού στο δελτίο αποστολής.

2. Αν έγινε δήλωση για ειδικό ενδιεέρο για την πραγματοποίηση της παράδοσης, η αποζημίωση για την πρόσθετη απώλεια ή ζημιά που αποδεικνύεται δύναται να απαιτηθεί μέχρι του συνολικού ποσού του ενδιεφέροντος που δηλώθηκε, ανεξάρτητα από την προβλεπόμενη στα άρθρα 23, 24 και 25 αποζημίωση.

Άρθρο 27

1. Ο προσβάλλον απαιτηση θα δικαιούται να απαιτήσει τόκο για την καταβλητέα αποζημίωση. Ο τόκος αυτός, που θα υπολογίζεται σε 5 τοις εκατό για κάθε χρόνο, θα υπολογίζεται από την ημερομηνία κατά την οποία στάλθηκε η έγγραφη απαίτηση προς το μεταφορέα ή αν δεν υποβλήθηκε τέτοια απαίτηση από την ημερομηνία κατά την οποία έρχισαν δικαστικές ενέργειες.

2. Όταν τα ποσά στα οποία βασίζεται ο υπολογισμός της αποζημίωσης δεν έχουν μετατραπεί στο νόμισμα της χώρας στην οποία προβάλλεται η απαίτηση πληρωμής, η μετατροπή θα γίνεται σύμφωνα με την ισχύουσα ισοτιμία της ημέρας και του τόπου πληρωμής της αποζημίωσης.

Άρθρο 28

1. Στις περιπτώσεις κατά τις οποίες, σύμφωνα με τη νομοθεσία που εφαρμόζεται, απώλεια, ζημιά ή καθυστέρηση που προκύπτει από μεταφορά σύμφωνα με την παρούσα Σύμβαση, δημιουργεί θέμα εξωσυμβατικής απαίτησης, ο μεταφορέας δύναται να επωφεληθεί από τις διατάξεις της παρούσας Σύμβασης οι οποίες αποκλείουν την ευθύνη του, ή οι οποίες ορίζουν ή περιορίζουν την οφειλόμενη αποζημίωση.

2. Στις περιπτώσεις που εγείρεται θέμα εξωσυμβατικής ευθύνης για απώλεια, ζημιά ή καθυστέρηση ενός από τα πρόσωπα για τα οποία είναι υπεύθυνος ο μεταφορέας σύμφωνα με τους όρους του άρθρου 3, τα πρόσωπα αυτά δύναται επίσης να επωφεληθεί από τις διατάξεις της παρούσας Σύμβασης, οι οποίες αποκλείουν την ευθύνη του μεταφορέα ή ορίζουν ή περιορίζουν την οφειλόμενη αποζημίωση.

Άρθρο 29

1. Ο μεταφορέας δε θα δικαιούται να επωφεληθεί από τις διατάξεις του κεφαλαίου αυτού οι οποίες αποκλείουν ή περιορίζουν την ευθύνη του ή οι οποίες μεταθέτουν το βέρος της απόδειξης αν η ζημιά προκλήθηκε λόγω εσκευμένης κακής διαχείρισης ή τέτοιας παράλειψης που η οποία σύμφωνα με τη νομοθεσία που εφαρμόζει το δικαστήριο που εκδικάζει την υπόθεση, θεωρείται ότι ισοδυναμεί με εσκευμένη κακή διαχείριση.

2. Η ίδια διάταξη θα εφαρμόζεται αν η εσκευμένη κακή διαχείριση ή παράλειψη διαπραχθούν από τους πράκτορες ή τους υπαλλήλους του μεταφορέα ή από οποιοδήποτε άλλα πρόσωπα που χρησιμοποιεί τις υπηρεσίες τους για εκτέλεση της μεταφοράς, όταν αυτοί οι πράκτορες, υπηρέτες ή άλλα πρόσωπα ενεργούν μέσα στα πλαίσια της απασχόλησής τους. Περαιτέρω, σε τέτοια περίπτωση, οι πράκτορες αυτοί, οι υπηρέτες ή τα άλλα πρόσωπα δε δικαιούνται να επωφεληθούν όσον αφορά την προσωπική τους ευθύνη από τις διατάξεις του κεφαλαίου αυτού που αναφέρονται στην παράγραφο 1.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ VΑΠΑΙΤΗΣΕΙΣ ΚΑΙ ΑΓΩΓΕΣΆρθρο 30

1. Αν ο παραλήπτης προβεί στην παραλαβή των εμπορευμάτων χωρίς να ελέγξει την κατάσταση τους με το μεταφορέα ή χωρίς να κοινοποιήσει σ' αυτόν επιφυλάξεις δίδοντας του γενική ένδειξη της απώλειας ή της ζημιάς, όχι αργότερα από το χρόνο παράδοσης σε περίπτωση καταφανούς απώλειας ή ζημιάς και μέσα σε επτά μέρες από την παράδοση, με εξαίρεση τις Κυριακές και επίσημες αργίες, σε περίπτωση μη καταφανούς απώλειας ή ζημιάς, το γεγονός της παραλαβής από αυτό θα αποτελεί "εκ πρώτης όψεως απόδειξη" ότι αυτός παρέλαβε τα εμπορεύματα στην κατάσταση που αναφέρεται στο δελτίο αποστολής. Σε περίπτωση απώλειας ή ζημιάς η οποία δεν είναι καταφανής, οι επιφυλάξεις γι' αυτές πρέπει να γίνονται γραπτώς.

2. Όταν η κατάσταση των εμπορευμάτων έχει ελεγχθεί δεόντως από τον παραλήπτη και το μεταφορέα, αποδεικτικά στοιχεία που αντικρούουν το αποτέλεσμα του ελέγχου αυτού θα γίνονται δεκτά μόνο σε περίπτωση απώλειας ή ζημιάς η οποία δεν είναι καταφανής και με τον όρο ότι ο παραλήπτης έχει δεόντως κοινοποιήσει γραπτώς επιφυλάξεις στο μεταφορέα μέσα σε επτά μέρες, με εξαίρεση τις Κυριακές και τις επίσημες αργίες, από την ημερομηνία του ελέγχου.

3. Καυιά αποζημίωση θα καταβάλλεται για την καθυστέρηση παράδοσης εκτός αν έχει κοινοποιηθεί γραπτώς επισύλαξη προς το μεταφορέα, μέσα σε είκοσι μια μέρες από το χρόνο κατά τον οποίο τα εμπορεύματα τέθηκαν στη διάθεση του παραλήπτη.

4. Κατά τον υπολογισμό των χρονικών ορίων που προσδέονται στο άρθρο αυτό, η ημερομηνία παράδοσης ή η ημερομηνία ελέγχου ή η ημερομηνία κατά την οποία τα εμπορεύματα τέθηκαν στη διάθεση του παραλήπτη, ανάλογα με την περίπτωση, δε θα συμπεριλαμβάνονται.

5. Ο μεταφορέας και ο παραλήπτης θα παρέχουν ο ένας στον άλλο κάθε λογική διευκόλυνση για τη διενέργεια των αναγκαίων ερευνών και ελέγχων.

Άρθρο 31

1. Σε δικαστικές διαδικασίες οι οποίες προκαλούνται λόγω μεταφοράς δύναται της παρούσας Σύμβασης, ο ενάγων δύναται να εγείρει αγωγή ενώπιον οποιαδήποτε δικαστηρίου συμβαλλόμενης χώρας το οποίο ορίζεται με βάση συμφωνία μεταξύ των μερών και, επιπρόσθετα, ενώπιον των δικαστηρίων χώρας στην επικράτεια της οποίας:-

(α) Ο εναγόμενος διαμένει συνήθως ή έχει την έδρα των εργασιών του ή το υποκατάστημα ή πρακτορείο μέσο του οποίου έγινε το συμβόλαιο της μεταφοράς, ή

(β) Βρίσκεται ο τόπος στον οποίο παραλήφθηκαν τα εμπορεύματα από το μεταφορέα ή ο τόπος ο οποίος ορίσθηκε για την παράδοση, και ενώπιον κανενός άλλου δικαστηρίου.

2. Όταν σε σχέση με απαίτηση η οποία αναφέρεται στην παράγραφο 1 του παρόντος άρθρου εκκρεμεί αγωγή ενώπιον δικαστηρίου το οποίο είναι αρμόδιο σύμφωνα με την παράγραφο αυτή, ή όταν σε σχέση με τέτοια απαίτηση εκδόθηκε απόφαση από το δικαστήριο αυτό, καυιά νέα αγωγή δύναται να εγερθεί μεταξύ των ιδίων διαδίκων για τους ίδιους λόγους, εκτός αν η απόφαση του δικαστηρίου ενώπιον του οποίου κατατέθηκε η πρώτη αγωγή δεν είναι εκτελεστή στη χώρα στην οποία εγείρεται η νέα διαδικασία.

3. Όταν απόφαση εκδιδόμενη από δικαστήριο συμβαλλόμενης χώρας σε οποιαδήποτε αγωγή όπως η αναφερόμενη στην παράγραφο 1 του παρόντος άρθρου έχει γίνει εκτελεστή στη χώρα αυτή, θα γίνεται επίσης εκτελεστή σε κάθε ένα από τα υπόλοιπα συμβαλλόμενα κράτη, μόλις εκπληρωθούν οι απαιτούμενες στη χώρα αυτή διατυπώσεις. Οι διατυπώσεις αυτές δε θα επιτρέπουν την επανεξέταση της ουσίας της υπόθεσης.

4. Οι διατάξεις της παραγράφου 3 του παρόντος άρθρου θα έχουν εφαρμογή σε αποδόσεις που λήφθηκαν μετά από εκδίκαση, αποφάσεις ερήμην και συμβιβασμούς που επικυρώθηκαν με δικαστική απόφαση, αλλά δε θα έχουν εφαρμογή σε ενδιάμεσες αποφάσεις ή σε επιδικάσεις για ζημιές πέρα από τα έξοδα σε έδρος του ενόγοντα ο οποίος αποτυγχάνει στην αγωγή του μερικά ή ολικά.

5. Αποβλείπει για τα έξοδα δε θα απαιτείται σε διαδικαστικές ενέργειες που προκαλούνται εξ αιτίας της μεταφοράς δυνάμει της παρούσας Σύμβασης από υπηκόους συμβαλλομένων χωρών που διαμένουν ή έχουν την έδρα των εργασιών τους σε μια από τις χώρες αυτές.

Άρθρο 32

1. Ο χρόνος παραγραφής για την έγερση αγωγής σαν συνέπεια μεταφοράς δυνάμει της παρούσας Σύμβασης θα είναι ένας χρόνος. Όμως σε περίπτωση εσκευμένης κακής διαχείρισης ή τέτοιας αυτέλειας η οποία, σύμφωνα με τη νομοθεσία που εφευρμάζει το δικαστήριο που επιλήθεθηκε της υπόθεσης αυτής, θεωρείται ότι ισοδυναμεί με εσκευμένη κακή διαχείριση, ο χρόνος παραγραφής θα είναι τρία χρόνια. Ο χρόνος της παραγραφής θα αρχίζει να υπολογίζεται:

(α) Σε περίπτωση μερικής απώλειας, ζημιός ή καθυστέρησης στην παράδοση, από την ημερομηνία παράδοσης.

(β) Σε περίπτωση ολικής απώλειας, από την τριακοστή μέρα μετά τη λήξη του χρονικού ορίου που συμφωνήθηκε ή όταν δεν υπάρχει συμφωνημένο χρονικό όριο από την εξηκοστή μέρα μετά την ημερομηνία κατά την οποία παραλήθεθηκαν τα εμπορεύματα από το μεταφορέα.

(γ) Σε όλες τις άλλες περιπτώσεις, από τη λήξη χρονικού διαστήματος τριών μηνών μετά την υπογραφή του συμβολαίου μεταφοράς.

Η μέρα κατά την οποία αρχίζει να υπολογίζεται ο χρόνος της παραγραφής δεν υπολογίζεται ο αυτό.

2. Η υποβολή γραπτής απείτησης θα διακόπτει το χρόνο της παραγραφής μέχρι την ημερομηνία κατά την οποία ο μεταφορέας απορρίπτει την απείτηση με γραπτή κοινοποίηση και επιστρέφει τα έγγραφα που επισυνέθεσαν ο αυτό. Αν μέρος της απείτησης γίνει αποδεκτό, ο χρόνος της παραγραφής αρχίζει να υπολογίζεται από την αρχή μόνο σε σχέση με το μέρος της απείτησης που παραμένει ακόμα σε απείτηση. Το μέρος της απείτησης για τη λήψη της απείτησης ή της υπόθεσης και την επιστροφή των εγγράφων παραμένει στο μέρος που

επιβάλλεται στα γεγονότα αυτά. Η πορεία του χρόνου παραγραφής δε θα διακόπτεται από περαιτέρω αιτιήσεις με το ίδιο αντικείμενο.

3. Με την επισύλαξη των διατάξεων της παραγράφου 2 πιο πάνω, η παράταση του χρόνου παραγραφής θα διέπεται από τη νομοθεσία που εφαρμόζει το δικαστήριο που επιλαμβάνεται της υπόθεσης. Η νομοθεσία αυτή θα διέπει επίσης τα νέα δικαιώματα της αγωγής που δημιουργούνται.

4. Δικαίωμα αγωγής το οποίο παραγράφηκε λόγω παρέλευσης του χρόνου παραγραφής δε δύναται να ασκηθεί με αυτεπαίτηση.

Άρθρο 33

Το συμβόλαιο μεταφοράς δύναται να περιέχει ρήτρα η οποία να παρέχει αρμοδιότητα σε διαιτητικό δικαστήριο αν η ρήτρα αυτή προβλέπει ότι το δικαστήριο θα εφαρμόσει την παρούσα Σύμβαση.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ VI

ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ ΑΝΑΦΟΡΑΣ ΜΕ ΜΕΤΑΦΟΡΑ ΕΚΤΕΛΟΜΕΝΗ ΑΠΟ ΔΙΑΔΟΧΙΚΩΝ ΜΕΤΑΦΟΡΩΝ

Άρθρο 34

Αν μεταφορά ρυθμιζόμενη από μοναδικό συμβόλαιο εκτελεσθεί από διαδοχικούς οδικούς μεταφορείς, καθένας απ' αυτούς θα είναι υπεύθυνος για την εκτέλεση ολόκληρης της εργασίας, του δεύτερου μεταφορέα και κάθε επόμενου αυτού γινόμενων συμβαλλομένων στο συμβόλαιο μεταφοράς, σύμφωνα με τους όρους του δελτίου αποστολής, λόγω αποδοχής από αυτούς των εμπορευμάτων και του δελτίου αποστολής.

Άρθρο 35

1. Μεταφορέας ο οποίος αποδέχεται τα εμπορεύματα από προηγούμενο μεταφορέα θα χρησιμεύει προς τον τελευταίο χρονολογημένη και υπογραμμένη απόδειξη. Θα καταχωρεί το όνομα του στο δεύτερο αντίγραφο του δελτίου αποστολής. Όταν έχει εφαρμογή, θα καταχωρεί στο δεύτερο αντίγραφο του δελτίου αποστολής και στην απόδειξη επισυλλήψεις του είδους που προβλέπεται στο άρθρο 8 παράγραφος 2.

2. Οι διατάξεις του άρθρου 9 θα εφαρμόζονται στις σχέσεις μεταξύ διαδοχικών μεταφορών.

Άρθρο 36

Εκτός από την περίπτωση αυτεπαίτησης ή συνυπέκτασης προσβαλλόμενου σε αγωγή που αφορά υπαίτηση η οποία εξαρτάται στο ίδιο συμβόλαιο μεταφοράς, δικαστικές διαδικασίες σε σχέση με

ευθύνη για απώλεια, ζημιά ή καθυστέρηση δύνανται να κινηθούν μόνο κατά του πρώτου μεταφορέα, του τελευταίου μεταφορέα ή του μεταφορέα που εκτελούσε το μέρος εκείνο της μεταφοράς στη διαδικασία του οποίου συνέβηκε το γεγονός που προκάλεσε την απώλεια, τη ζημιά ή την καθυστέρηση· αγωγή δύναται να εγερθεί συγχρόνως εναντίον περισσότερων από τους μεταφορείς αυτούς.

Άρθρο 37

Μεταφορέας ο οποίος κατέβαλε αποζημίωση σε συμμόρφωση με τις διατάξεις της παρούσας Σύμβασης, θα δικαιούται να επανακτήσει την αποζημίωση αυτή με τόκο και με τις δαπάνες και τα έξοδα του προκύψαν λόγω της απαίτησης, από τους υπόλοιπους μεταφορείς οι οποίοι συμμετέσχαν στη μεταφορά με την επιούλαξη των πιο κάτω διατάξεων:-

- (α) Ο υπεύθυνος για την απώλεια ή ζημιά μεταφορέας θα είναι αποκλειστικά υπεύθυνος για την αποζημίωση είτε αυτή θα καταβληθεί από τον ίδιο είτε από άλλο μεταφορέα.
- (β) Όταν η απώλεια ή ζημιά έχει προκληθεί από τις ενέργειες δύο ή περισσότερων μεταφορέων, καθένας από αυτούς θα καταβάλλει ποσόν ανάλογο με το μερίδιό της ευθύνης του· αν δεν είναι δυνατός ο κατ'επιμέρους ευθύνης, κάθε μεταφορέας θα ευθύνεται ανάλογα με το μερίδιό της πληρωμής για τη μεταφορά, το οποίο του οφείλεται.
- (γ) Αν δεν είναι δυνατό να εξακριβωθεί σε ποιούς μεταφορείς αποδίδεται η ευθύνη για την απώλεια ή ζημιά, το ποσό της αποζημίωσης θα κατανέμεται μεταξύ όλων των μεταφορέων όπως ορίζεται στο εδάφιο (β) πιο πάνω.

Άρθρο 38

Αν ένας από τους μεταφορείς είναι αφερεγγυός, το μερίδιό της αποζημίωσης που οφείλεται από αυτό και δεν καταβλήθηκε από αυτόν, θα κατανέμεται μεταξύ όλων των άλλων μεταφορέων ανάλογα με το μερίδιό της πληρωμής για τη μεταφορά που οφείλεται σ'αυτούς.

Άρθρο 39

1. Κανένας μεταφορέας εναντίον του οποίου εγέρθηκε απαίτηση δυνάμει των άρθρων 37 και 38, θα δικαιούται να αποζημιωθεί την ισχύ της πληρωμής που έγινε από το μεταφορέα που εγείρει την απαίτηση αν το ποσό της αποζημίωσης είχε καθορισθεί από δικαστική αρχή, εφού επιδόθηκε στον πρώτο αναφερόμενο μεταφορέα η νόμιμη

ειδοποίηση για την αγωγή και του δόθηκε η ευκαιρία να καταχωρήσει εμπάνιση ενώπιον του δικαστηρίου.

2. Μεταφορέας ο οποίος επιθυμεί να εγείρει αγωγή για άσκηση του δικαιώματός του για επανάκτηση, δύναται να προσβάλει την απαίτηση του ενώπιον του αρμόδιου δικαστηρίου της χώρας στην οποία διαμένει συνήθως ένας από τους ενδιαφερόμενους μεταφορείς, ή έχει τη θεστική έδρα των εργασιών του ή το υποκατάστημα ή το πρακτορείο με το οποίο έγινε το συμβόλαιο μεταφορές. Όλοι οι ενδιαφερόμενοι μεταφορείς δύναται να γίνουν εναγόμενοι στην ίδια αγωγή.

3. Οι διατάξεις του άρθρου 31, παράγραφοι 3 και 4, θα έχουν εφαρμογή σε δικαστικές αποφάσεις που εκδόθηκαν σύμφωνα με τη διαδικασία που αναφέρεται στα άρθρα 37 και 38.

4. Οι διατάξεις του άρθρου 32 θα έχουν εφαρμογή σε απαιτήσεις μεταξύ μεταφορέων. Ο χρόνος παραγραφής, όμως, θα αρχίζει να υπολογίζεται είτε από την ημέρα της οριστικής δικαστικής απόφασης η οποία καθορίζει το ποσό της πληρωτέας αποζημίωσης σύμφωνα με τις διατάξεις της παρούσας Σύμβασης είτε, αν δεν υπάρχει τέτοια δικαστική απόφαση, από την πραγματική ημερομηνία πληρωμής.

Άρθρο 40

Οι μεταφορείς θα είναι ελεύθεροι να συμφωνήσουν μεταξύ τους σε διατάξεις άλλες από αυτές που ορίζονται στα άρθρα 37 και 38.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ VII

ΑΚΥΡΟΤΗΤΑ ΔΙΑΤΑΞΕΩΝ ΑΝΤΙΘΕΤΩΝ ΜΕ ΤΗ ΣΥΜΒΑΣΗ

Άρθρο 41

1. Με την επιφύλαξη των διατάξεων του άρθρου 40, οποιοσδήποτε όρος ο οποίος έμμεσα ή έμμεσα μειώνει την ισχύ των διατάξεων της παρούσας Σύμβασης θα είναι άκυρος και στερημένος από οποιοδήποτε νομικό αποτέλεσμα. Η ακυρότητα του όρου αυτού δε θα συνεπάγεται ακυρότητα των υπόλοιπων διατάξεων του συμβολαίου.

2. Ειδικότερα, ασφαλιστικό όσολος υπέρ του μεταφορέα ή οποιοσδήποτε παρεμφερής όρος ή οποιοσδήποτε όρος που μεταθέτει το έδρος της απένδειξης θα είναι άκυρος και στερημένος από οποιοδήποτε νομικό αποτέλεσμα.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ VIII
ΤΕΛΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

Άρθρο 42

1. Η παρούσα Σύμβαση είναι ανοικτή για υπογραφή ή προσχώρηση από χώρες - μέλη της Ευρωπαϊκής Οικονομικής Επιτροπής και από χώρες που έγιναν δεκτές στην Κοινότητα με συμβουλευτική ιδιότητα σύμφωνα με την παράγραφο 8 των Όρων Εντολής της Επιτροπής.
2. Οι χώρες αυτές οι οποίες δυνατό να μετέχουν σε ορισμένες δραστηριότητες της Ευρωπαϊκής Οικονομικής Επιτροπής σύμφωνα με την παράγραφο 11 των Όρων Εντολής της Επιτροπής δύνανται να γίνουν Συμβαλλόμενα μέρη της παρούσας Σύμβασης με προσχώρηση τους σ' αυτή μετά τη θέση της σε ισχύ.
3. Η Σύμβαση θα είναι ανοικτή για υπογραφή μέχρι την 31 Αυγούστου 1956 περιλαμβανομένης. Μετά θα είναι ανοικτή για προσχώρηση.
4. Η παρούσα Σύμβαση θα επικυρωθεί.
5. Η επικύρωση ή η προσχώρηση θα πράγματοποιείται με την κατάθεση εγγράφου στο Γενικό Γραμματέα των Ευρωπαϊκών Εθνών.

Άρθρο 43

1. Η παρούσα Σύμβαση θα τεθεί σε ισχύ την ενενηκοστή μέρα από την κατάθεση των εγγράφων επικύρωσης ή προσχώρησης από πέντε από τις χώρες που αναφέρονται στο άρθρο 12, παράγραφος 1.
2. Για οποιοδήποτε χώρα η οποία επικυρώνει ή προσχωρεί σ' αυτήν μετά την κατάθεση από πέντε χώρες των εγγράφων επικύρωσης ή προσχώρησης τους, η παρούσα Σύμβαση θα τίθεται σε ισχύ την ενενηκοστή μέρα μετά την κατάθεση από τη χώρα αυτή του εγγράφου επικύρωσης ή προσχώρησης της.

Άρθρο 44

1. Οποιοδήποτε Συμβαλλόμενο Μέρος δύναται να καταγγείλει την παρούσα Σύμβαση ειδοποιώντας γι' αυτό το Γενικό Γραμματέα των Ευρωπαϊκών Εθνών.
2. Η καταγγελία θα τίθεται σε ισχύ δώδεκα μήνες μετά την ημερομηνία λήψης από το Γενικό Γραμματέα της ειδοποίησης για την καταγγελία.

Άρθρο 45

Αν μετά την έναρξη της ισχύος της παρούσας Σύμβασης, ο αριθμός των Συμβαλλομένων Μερών ελαττωθεί λόγω καταγγελιών σε λιγότερα από πέντε, η Σύμβαση θα παύει να ισχύει από την ημερομηνία κατά την οποία έλαβε ισχύ η τελευταία από αυτές τις καταγγελίες.

Άρθρο 16

1. Οποιαδήποτε χώρα δύναται, κατά το χρόνο της κατάθεσης του εγγράφου της επικύρωσης ή προσχώρησης, ή οποτεδήποτε από τότε, να δηλώσει με κοινοποίηση η οποία θα απευθύνεται στο Γενικό Γραμματέα των Ηνωμένων Εθνών ότι η παρούσα Σύμβαση θα επεκτείνεται σε όλα ή σε οποιοδήποτε από τα εδάφη για τα οποία είναι αυτή υπεύθυνη για τις διεθνείς σχέσεις τους. Η Σύμβαση θα επεκτείνεται στα εδάφη ή στα εδάφη που αναφέρονται στην κοινοποίηση από την εννεηκοστή μέρα μετά τη λήψη της από το Γενικό Γραμματέα, ή αν κατά τη μέρα εκείνη η Σύμβαση δεν έχει τεθεί σε ισχύ ακόμα, κατά το χρόνο-ένταξης της ισχύος της.

2. Οποιαδήποτε χώρα η οποία προέχει σε δήλωση δυνάμει της προηγούμενης παραγράφου επεκτείνοντας την παρούσα Σύμβαση σε οποιοδήποτε έδαφος για το οποίο είναι υπεύθυνη για τις διεθνείς σχέσεις του, δύναται να καταγγείλει τη Σύμβαση ξεχωριστό σε σχέση με το έδαφος αυτό σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 14.

Άρθρο 17

Οποιαδήποτε διαφωνία μεταξύ δύο ή περισσότερων Συμβαλλόμενων σχετικά με την ερμηνεία ή την εφαρμογή της παρούσας Σύμβασης, την οποία οι συμβαλλόμενοι αδυνατούν να λύσουν με διαπραγματεύσεις ή άλλα μέσα, δύναται μετά από αίτηση οποιουδήποτε από τα ενδιαφερόμενα μέρη, να παραπεμφθεί για διευθέτηση στο Διεθνές Δικαστήριο.

Άρθρο 18

1. Κάθε Συμβαλλόμενο Μέρος δύναται, κατά το χρόνο της υπογραφής, επικύρωσης ή προσχώρησης στην παρούσα Σύμβαση να δηλώσει ότι δε θεωρεί τον εαυτό του δεσμευόμενο από το άρθρο 17 της Σύμβασης. Τα άλλα Συμβαλλόμενα μέρη δε θα δεσμεύονται από το άρθρο 17 έναντι οποιουδήποτε Συμβαλλόμενου Μέρους που διατύπωσε τέτοια επιούλαξη.

2. Οποιαδήποτε Συμβαλλόμενο Μέρος το οποίο διατύπωσε επιούλαξη όπως προβλέπεται στην παράγραφο 1, δύναται οποτεδήποτε να ανακαλέσει την επιούλαξη αυτή ειδοποιώντας σχετικά το Γενικό Γραμματέα των Ηνωμένων Εθνών.

3. Οποιαδήποτε άλλη επιούλαξη στην παρούσα Σύμβαση δεν επιτρέπεται.

Άρθρο 49

1. Μετά την ισχύ για τρία χρόνια της παρούσας Σύμβασης, οποιοδήποτε Συμβαλλόμενο Μέρος δύναται, με κοινοποίηση προς το Γενικό Γραμματέα των Ηνωμένων Εθνών, να ζητήσει τη σύγκληση διάσκεψης με σκοπό την αναθεώρηση της Σύμβασης. Ο Γενικός Γραμματέας θα ειδοποιεί όλα τα Συμβαλλόμενα Μέρη για το αίτημα, θα συγκαλείται δε αναθεωρητική διάσκεψη από το Γενικό Γραμματέα αν μέσα σε χρονικό διάστημα τεσσάρων μηνών από την ειδοποίηση του Γενικού Γραμματέα, το ένα τέταρτο τουλάχιστο των Συμβαλλομένων Μερών γνωστοποιήσει σ' αυτόν ότι συμφωνεί με το αίτημα.

2. Αν συγκληθεί διάσκεψη σύμφωνα με την προηγούμενη παράγραφο, ο Γενικός Γραμματέας θα ειδοποιεί όλα τα Συμβαλλόμενα Μέρη και θα τα καλεί να υποβάλουν μέσα σε χρονικό διάστημα τριών μηνών τις προτάσεις τις οποίες επιθυμούν να εξετάσει η διάσκεψη. Ο Γενικός Γραμματέας θα διενέμει σε όλα τα Συμβαλλόμενα μέρη την προσωρινή ημερήσια διάταξη της διάσκεψης μαζί με τα κείμενα των προτάσεων αυτών τρεις τουλάχιστο μήνες από την ημερομηνία κατά την οποία πρόκειται να συνέλθει η διάσκεψη.

3. Ο Γενικός Γραμματέας θα καλεί σε οποιαδήποτε διάσκεψη η οποία συγκαλείται σύμφωνα με το άρθρο αυτό, όλες τις χώρες που αναφέρονται στο άρθρο 42, παράγραφος 1 και χώρες οι οποίες έγιναν Συμβαλλόμενα Μέρη σύμφωνα με το άρθρο 42, παράγραφος 2.

Άρθρο 50

Πέρα από τις κοινοποιήσεις οι οποίες προβλέπονται στο άρθρο 49, ο Γενικός Γραμματέας των Ηνωμένων Εθνών θα κοινοποιεί στις χώρες οι οποίες αναφέρονται στο άρθρο 42, παράγραφος 1, και τις χώρες οι οποίες έγιναν Συμβαλλόμενα Μέρη σύμφωνα με το άρθρο 42, παράγραφος 2, τα ακόλουθα:

- (α) επικυρώσεις και προσχωρήσεις σύμφωνα με το άρθρο 42.
- (β) τις ημερομηνίες έναρξης της ισχύος της παρούσας Σύμβασης, σύμφωνα με το άρθρο 43.
- (γ) καταγγελίες σύμφωνα με το άρθρο 44.
- (δ) τη λήξη της ισχύος της παρούσας Σύμβασης σύμφωνα με το άρθρο 45.
- (ε) κοινοποιήσεις που λήφθηκαν σύμφωνα με το άρθρο 46.
- (στ) δηλώσεις και κοινοποιήσεις που λήφθηκαν σύμφωνα με το άρθρο 48, παράγραφος 1 και 2.

Άρθρο 51

Μετά την 31 Αυγούστου 1956 το πρωτότυπο της παρούσας Σύμβασης θα κατατεθεί στο Γενικό Γραμματέα των Ηνωμένων Εθνών, ο οποίος θα διαβιβάσει επικυρωμένα πιστά αντίγραφα σε κάθε μια από τις χώρες που αναφέρονται στο άρθρο 42, παράγραφοι 1 και 2.

Σε πίστωση των ανωτέρω, οι υπογεγραμμένοι, κατάλληλα εξουσιοδοτημένοι γι' αυτό, υπόγραψαν την παρούσα Σύμβαση. Έγινε στη Γενεύη, σήμερα δεκαεννέα Μαΐου του χίλια εννιακόσια πενήντα έξι, σε ένα αντίτυπο στην Αγγλική και Γαλλική, τα οποία κείμενα έχουν την ίδια ισχύ.

ΠΡΩΤΟΚΟΛΛΟΝ ΥΠΟΓΡΑΦΗΣ

Κατά την υπογραφή της Σύμβασης αναφορικά με το συμβόλαιο για την διεθνή οδική μεταφορά εμπορευμάτων οι υπογεγραμμένοι, κατάλληλα εξουσιοδοτημένοι, συμφώνησαν με την πιο κάτω δήλωση και διευκρίνηση:

1. Η παρούσα Σύμβαση δεν έχει εφαρμογή σε μεταφορές μεταξύ του Ηνωμένου Βασιλείου της Μεγάλης Βρετανίας και Βορείου Ιρλανδίας και της Δημοκρατίας της Ιρλανδίας.

2. Προσθήκη στο Άρθρο 1, παράγραφος 4.

Οι υπογεγραμμένοι αναλαμβάνουν να διαπραγματευθούν συμβάσεις που αφορούν μετακινήσεις επίπλων και συνδισσόμενες μεταφορές.

Σε περίπτωση των ανωτέρω, οι υπογεγραμμένοι, κατάλληλα εξουσιοδοτημένοι γι' αυτό υπόγραψαν το Πρωτόκολλο αυτό.

Εγένετο στην Γενεύη, σήμερα δεκαεννέα Μαΐου του χίλια εννιακόσια πενήντα έξι σε ένα αντίτυπο στην Αγγλική και Γαλλική Γλώσσα, τα οποία κείμενα έχουν την ίδια ισχύ.

ΠΡΩΤΟΚΟΛΛΟ ΣΤΗ ΣΥΜΒΑΣΗ ΠΟΥ ΛΕΟΓΑ ΤΟ ΣΥΜΒΟΛΑΙΟ ΤΗΣ ΔΙΕΘΝΟΥΣ
ΟΔΙΚΗΣ ΜΕΤΑΦΟΡΑΣ ΤΩΝ ΕΜΠΟΡΕΥΜΑΤΩΝ (CMR)

Τα Μέρη στο Πρωτόκολλο αυτό, που είναι Μέρη στη Σύμβαση
που αφορά το συμβόλαιο της Διεθνούς Οδικής Μεταφοράς των
εμπορευμάτων (CMR), Γενεύη 19.5.1956,

ΣΥΜΦΩΝΟΥΝ τα ακόλουθα:

Άρθρο 1

Για τους σκοπούς του Πρωτοκόλλου αυτού, "Σύμβαση" σημαί-
νει την Σύμβαση που αφορά το συμβόλαιο της διεθνούς οδικής
μεταφοράς των εμπορευμάτων (CMR).

Άρθρο 2

Το άρθρο 23 της Σύμβασης τροποποιείται ως εξής:

(1) Η παράγραφος 3 αντικαθίσταται από το ακόλουθο κείμενο:

"3. Πάντως η επισήμηση δεν μπορεί να υπερβεί τις 2,33 μιλιο-
νέδες λογαριασμού κατά χιλιόγραμμο του ελλειπόντος μικτού
βάρους".

2) Στο τέλος του άρθρου αυτού, προστίθενται οι ακόλουθοι πα-
ράγραφοι 7, 8 και 9.

7. Η αναφερόμενη στη Σύμβαση αυτή μονάδα λογαριασμού,
είναι το Ειδικό Τραβηκτικό Δικαίωμα, όπως αυτό ορίζεται από
το Διεθνές Νομισματικό Ταμείο. Το αναφερόμενο στην παράγραφο
3 του άρθρου αυτού ποσό, μετατρέπεται στο Εθνικό νόμισμα
του Κράτους από το οποίο εξαρτάται το δικαστήριο που επαλή-
θευσε της Διαφοράς, με βάση την αξία του νομίσματος αυτού
κατά την ημερομηνία της δικαστικής απόφασης ή την υιοθετηθείσα
ημερομηνία με κοινή συμφωνία των μερών.

8. Η αξία, σε Ειδικό Τραβηκτικό Δικαίωμα, του εθνικού νομίσματος
ενός Κράτους μέλους του Διεθνούς Νομισματικού Ταμείου, υπο-
λογίζεται σύμφωνα με την μέθοδο υπολογισμού που εφαρμόζεται από
το Διεθνές Νομισματικό Ταμείο κατά την ημερομηνία αυτή για τις πράξεις και τις
επικυρώσεις του. Η αξία, σε Ειδικό Τραβηκτικό Δικαίωμα, του εθνικού νομίσματος
ενός Κράτους μη μέλους του Διεθνούς Νομισματικού Ταμείου, υπολογίζεται σύμφωνα
με τον τρόπο που καθορίζεται από το Κράτος αυτό.

9. Πάντως, ένα Κράτος μη μέλος του Διεθνούς Νομισματικού Ταμείου και του
σκοπών η νομοθεσία δεν επιτρέπει την εφαρμογή των διατάξεων της παραγράφου 7
του άρθρου αυτού, μπορεί, κατά την επιλογή της επικύρωσης του
Πρωτοκόλλου στην Ο.Κ.Κ. ή της
προσχώρησης σ' αυτήν ή οποιαδήποτε άλλοτε, να δηλώσει ότι
το όριο της ευθύνης που προβλέπεται στην παράγραφο 3 του

άρθρου αυτού και που εφαρμόζεται στο έδαφος του ορίζεται σε 25 νομισματικές μονάδες. Η μονάδα αυτή αντιστοιχεί με 10/31 γραμμάρια χρυσού στον τίτλο των εννενεκασίων χιλιοστών λεπιτότητας. Η μετατροπή σε εθνικό νόμισμα του αναφερομένου στην παράγραφο αυτή ποσού, ενεργείται σύμφωνα με την νομοθεσία του κράτους αυτού.

9. Ο αναφερόμενος στην τελευταία φράση της παραγράφου 7 υπολογισμός και η αναφερόμενη στην παράγραφο 8 του άρθρου αυτού μετατροπή πρέπει να γίνουν κατά τρόπο ώστε η αυτή πραγματική αξία εκφραστεί στο εθνικό νόμισμα του κράτους, στο μέτρο του δυνατό, όπως η αξία η εκφρασθείσε σε μονάδες λογαριασμού στην παράγραφο 3 του άρθρου αυτού.

Κατά την κατάθεση ενός εγγράφου, αναφερομένου στο άρθρο 3 του Πρωτοκόλλου της ΕΚΡ και κάθε φορά που γίνεται αλλαγή στη μέθοδο υπολογισμού ή στην αξία του εθνικού του νομισματος γενικά σε σχέση με τη μονάδα λογαριασμού ή τη νομισματική μονάδα, τα κράτη κοινοποιούν στον Γενικό Γραμματέα των Ηνωμένων Εθνών την μέθοδο τους υπολογισμού, σύμφωνα με την παράγραφο 7 ή τα αποτελέσματα της μετατροπής σύμφωνα με την παράγραφο 8 του άρθρου αυτού, ανάλογα με την περίπτωση.

ΓΕΝΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

Άρθρο 3

1. Το Πρωτόκολλο αυτό θα είναι ανοικτό για υπογραφή από τα κράτη που υπέγραψαν τη Σύμβαση ή που προσχώρησαν σ' αυτήν και που είναι είτε μέλη της οικονομικής επιτροπής για την Ευρώπη είτε έγιναν δεκτά στην Επιτροπή αυτή με συμβουλευτικό τύπο, σύμφωνα με την παράγραφο 8 της εντολής της Επιτροπής αυτής.

2. Το Πρωτόκολλο αυτό θα παραμείνει ανοικτό για την προσχώρηση κάθε κράτους αναφερομένου στην παράγραφο 1 του άρθρου αυτού και το οποίο είναι μέλος στη Σύμβαση.

3. Τα κράτη που μπορούν να συμμετάσχουν σε ορισμένες εργασίες της Οικονομικής Επιτροπής για την Ευρώπη, σε εφαρμογή της παραγράφου II της εντολής της Επιτροπής αυτής, και τα οποία έχουν προσχωρήσει στη Σύμβαση μπορούν να καταστούν συμβαλλόμενα μέρη στο Πρωτόκολλο αυτό, προσχωρώντας σ' αυτό μετά τη θέση του σε ισχύ.

4. Το Πρωτόκολλο αυτό θα είναι ανοικτό για υπογραφή στη Γενεύη από 1 Σεπτεμβρίου 1978 έως και 31 Αυγούστου 1979. Μετά την ημερομηνία αυτή θα είναι ανοικτό για προσχώρηση.
5. Το Πρωτόκολλο αυτό υπόκειται σε επικύρωση αφού το ενδιαφερόμενο κράτος θα έχει επικυρώσει τη Σύμβαση ή θα έχει προσχωρήσει σ' αυτήν .
6. Η επικύρωση ή η προσχώρηση θα γίνεται με την κατάθεση ενός εγγράφου στον Γενικό Γραμματέα του Οργανισμού Ηνωμένων Εθνών.
7. Κάθε έγγραφο επικύρωσης ή προσχώρησης, που κατατίθεται μετά τη θέση σε ισχύ μιας τροποποίησης στο Πρωτόκολλο αυτό σχετικής προς όλα τα Συμβαλλόμενα Μέρη ή μετά την εκπλήρωση όλων των απαιτούμενων μέτρων για τη θέση σε ισχύ της τροποποίησης της σχετικής προς τα εν λόγω Μέρη, θεωρείται ότι εσωμαύζεται στο τροποποιηθέν από την τροπολογία Πρωτόκολλο.

ΑΡΘΡΟ 4

1. Το Πρωτόκολλο αυτό θα τεθεί σε ισχύ την 90 κοστή ημέρα μετά την κατάθεση του εγγράφου επικύρωσης ή προσχώρησης από πέντε από τα Κράτη που αναφέρονται στις παραγράφους 1 και 2 του άρθρου 3 του Πρωτοκόλλου αυτού.
2. Για κάθε Κράτος που θα το επικυρώσει ή θα προσχωρήσει σ' αυτό μετά την κατάθεση από 5 Κράτη του εγγράφου επικύρωσης ή προσχώρησης το Πρωτόκολλο αυτό θα τεθεί σε ισχύ την 90 κοστή ημέρα μετά την κατάθεση του εγγράφου επικύρωσης ή προσχώρησης του Κράτους αυτού.

ΑΡΘΡΟ 5

1. Κάθε Συμβαλλόμενο Κράτος θα μπορεί να καταγγείλει το Πρωτόκολλο αυτό με γνωστοποίηση απευθυνόμενη στον Γενικό Γραμματέα του Οργανισμού των Ηνωμένων Εθνών.
2. Η καταγγελία θα τεθεί σε ισχύ 12 μήνες μετά την ημερομηνία κατά την οποία ο Γενικός Γραμματέας θα έχει λάβει γνωστοποίηση.
3. Κάθε Συμβαλλόμενο Κράτος που θα παύει να αποτελεί Μέρος της Σύμβασης, θα παύει κατά την ίδια ημερομηνία να αποτελεί Μέρος του Πρωτοκόλλου αυτού.

ΑΡΘΡΟ 6

Αν, μετά τη θέση σε ισχύ του Πρωτοκόλλου αυτού ο αριθμός των Συμβαλλομένων Μερών βρεθεί, μετά από καταγγελίες, υποβιβασμούς σε λιγότερα των πέντε, το Πρωτόκολλο αυτό παύει να ισχύει από την

ημερομηνία που η τελευταία καταγγελία γίνεται έγκυρη. Το Πρωτόκολλο παύει επίσης να ισχύει από την ημερομηνία που η Σύμβαση θα παύσει να ισχύει.

ΑΡΘΡΟ 7

1. Κάθε Κράτος μπορεί να δηλώσει κατά την κατάθεση του εγγράφου της επικύρωσης ή προσχώρησης ή οποτεδήποτε άλλοτε με γνωστοποίηση προς τον Γενικό Γραμματέα του Οργανισμού Ηνωμένων Εθνών, ότι το Πρωτόκολλο αυτό θα εφαρμόζεται σε όλα ή σε μερικά από τα εδάφη που αντιπροσωπεύει στο διεθνές πεδίο και για τα οποία έκανε μια δήλωση σύμφωνα με το άρθρο 46 της Σύμβασης. Το Πρωτόκολλο αυτό θα εφαρμόζεται στα εδάφη ή στα εδάφη που αναφέρονται στη γνωστοποίηση από την 90 κοστή ημέρα μετά τη λήξη της γνωστοποίησης αυτής από τον Γενικό Γραμματέα ή, αν το Πρωτόκολλο μέχρι εκείνη την ημέρα δεν έχει τεθεί ακόμη σε ισχύ, από την ημερομηνία της θέσης του σε ισχύ.

2. Κάθε Κράτος, που θα έχει κάνει σύμφωνα με την προηγούμενη παράγραφο, μία δήλωση που αποσκοπεί στο να καταστήσει το Πρωτόκολλο αυτό εφαρμόσιμο σ' ένα έδαφος το οποίο αντιπροσωπεύει στο διεθνές πεδίο μπορεί να καταγγείλει χωριστά το Πρωτόκολλο σε ότι αφορά το εν λόγω έδαφος, σύμφωνα με το παραπάνω άρθρο 5.

ΑΡΘΡΟ 8

Κάθε διαφορά μεταξύ δύο ή περισσοτέρων Συμβαλλομένων Μερών σχετικά με την ερμηνεία ή την εφαρμογή του Πρωτοκόλλου αυτού την οποία τα Μέρη δεν θα μπορούσαν να ρυθμίσουν με διαπραγματεύσεις ή με άλλο τρόπο διακανονισμού, θα μπορεί να κερταται, μετά από αίτηση οιαδήποτε ενδιαφερόμενου Συμβαλλόμενου Μέρους, ενώπιον του διεθνούς Αυτάτου Δικαστηρίου, ώστε να λυθεί από αυτό.

ΑΡΘΡΟ 9

1. Κάθε Συμβαλλόμενο Μέρος, μπορεί κατά τη στιγμή της υπογραφής ή της επικύρωσης του Πρωτοκόλλου αυτού ή της προσχώρησής του σ' αυτό να δηλώσει με γνωστοποίηση προς τον Γενικό Γραμματέα του Οργανισμού Ηνωμένων Εθνών, ότι δεν θεωρεί τον εαυτό του δεσμευμένο από το άρθρο 8 του Πρωτοκόλλου αυτού. Τα λοιπά Συμβαλλόμενα Μέρη δεν θα δεσμεύονται από το άρθρο 8 ως προς κάθε Συμβαλλόμενο Μέρος που θα έχει διατυπώσει μια τέτοια επιφύλαξη.

2. Η δήλωση που αναφέρεται στη παράγραφο 1 του άρθρου αυτού θα μπορεί να αποσύρεται οποτεδήποτε με γνωστοποίηση προς τον Γενικό Γραμματέα του Οργανισμού των Ηνωμένων Εθνών.

3. Καμία άλλη επιφύλαξη έναντι του Πρωτοκόλλου αυτού θα γίνεται δεκτή.

ΑΡΘΡΟ 10

1. Μετά την τριετή ισχύ του Πρωτοκόλλου αυτού κάθε συμβαλλόμενο Μέρος μπορεί, με γνωστοποίηση προς τον Γενικό Γραμματέα του Οργανισμού των Ηνωμένων Εθνών, να ζητήσει τη σύγκληση μιάς διάσκεψης για τον σκοπό αναθεώρησης του Πρωτοκόλλου αυτού.

Ο Γενικός Γραμματέας γνωστοποιεί την αίτηση αυτή σε όλα τα συμβαλλόμενα Μέρη και συγκαλεί μιά διάσκεψη αναθεώρησης, εφόσον μέσα σε προθεσμία τριούρων μηνών από την ημερομηνία της γνωστοποίησης που απηύθυνε τουλάχιστον το 1/4 των συμβαλλομένων Μερών που έχουν κοινοποιήσει τη συγκατάθεση τους ως προς την αίτηση.

2. Αν συγκαλεθεί μιά διάσκεψη σύμφωνα με την προηγούμενη παράγραφο, ο Γενικός Γραμματέας ειδοποιεί σχετικά όλα τα Συμβαλλόμενα Μέρη και τα καλεί να υποβάλουν, μέσα σε 3 μήνες, τις προτάσεις που επιθυμούν να εξετάσει η Διάσκεψη.

Ο Γενικός Γραμματέας κοινοποιεί σε όλα τα Συμβαλλόμενα Μέρη την προσωρινή πρόταση διάταξη της Διάσκεψης, καθώς και το κείμενο των προτάσεων αυτών, τουλάχιστον 3 μήνες πριν την ημερομηνία έναρξης της Διάσκεψης.

Ο Γενικός Γραμματέας καλεί σε κάθε συγκαλούμενη διάσκεψη, σύμφωνα με το άρθρο αυτό όλα τα Κράτη που υπομνησούνται στις παραγράφους 1 και 2 του άρθρου 3 καθώς και τα Κράτη που κατέστησαν συμβαλλόμενα Μέρη, σε εφαρμογή της παραγράφου 3 του άρθρου 3 του Πρωτοκόλλου αυτού.

ΑΡΘΡΟ 11

Εκτός από τις προβλεπόμενες στο άρθρο 10 γνωστοποιήσεις, ο Γενικός Γραμματέας του Οργανισμού των Ηνωμένων Εθνών, γνωστοποιεί στα Κράτη που μνημονεύονται στις παραγράφους 1 και 2 του άρθρου 3 καθώς και στα κράτη που κατήρτησαν Συμβαλλόμενα Μέρη σε εφαρμογή της παραγράφου 3 του άρθρου 3 του Πρωτοκόλλου αυτού—

- (α) Τις επικυρώσεις και προσχωρήσεις, σύμφωνα με το άρθρο 3,
- (β) τις ημερομηνίες κατά τις οποίες το Πρωτόκολλο αυτό θα τεθεί σε ισχύ σύμφωνα με το άρθρο 4,
- (γ) τις κοινοποιήσεις που ελήφθησαν σύμφωνα με το εδάφιο 2 του άρθρου 2,
- (δ) τις καταγγελίες σύμφωνα με το άρθρο 5,
- (ε) την κατάργηση του Πρωτοκόλλου αυτού σύμφωνα με το άρθρο 6,
- (στ) τις γνωστοποιήσεις που ελήφθησαν σύμφωνα με το άρθρο 7,
- (ζ) τις δηλώσεις και γνωστοποιήσεις που ελήφθησαν σύμφωνα με τις παραγράφους 1 και 2 του άρθρου 9.

ΑΡΘΡΟ 12

Μετά τις 31 Αυγούστου 1979, το πρωτότυπο του Πρωτοκόλλου αυτού θα κατατεθεί στο Γενικό Γραμματέα του Οργανισμού των Ηνωμένων Εθνών, ο οποίος θα διαβιβάσει κυρωμένα αντίγραφα αυτού σε κάθε Κράτος που μνημονεύεται στις παραγράφους 1, 2 και 3 του άρθρου 3 του Πρωτοκόλλου αυτού.